

Α.Π. : 0606
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 24 / 05 /2023

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2014-2020
(ΠΑΑ 2014-2020)**

2 η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

στο ΥΠΟΜΕΤΡΟ 19.2: «Στήριξη για την υλοποίηση πράξεων στο πλαίσιο
της στρατηγικής ΤΑΠΤοΚ» (πράξεων ιδιωτικού χαρακτήρα)
του ΜΕΤΡΟΥ 19: «Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων»
(ΤΑΠΤοΚ) του ΠΑΑ 2014-2020
στο πλαίσιο του Τοπικού Προγράμματος «Τοπική Ανάπτυξη με
Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων, (ΤΑΠΤοΚ), LEADER/CLLD ΣΕΡΡΩΝ
της Ομάδας Τοπικής Δράσης (Ο.Τ.Δ.) ΑΝ.Ε.ΣΕΡ. Α.Ε.

**ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΕΡΡΩΝ Α.Ε. – ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΩΣΙΜΟΣ ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Ν. ΣΕΡΡΩΝ**

Σέρρες, Μάιος 2023”

Πίνακας επεξήγησης όρων και συντμήσεων

Όρος / Σύντμηση	Επεξήγηση / Ορισμός
Αίτηση στήριξης	Το σύνολο των απαραίτητων εγγράφων που υποβάλλει ο δικαιούχος για ένταξη στο παρόν καθεστώς στήριξης περιλαμβανομένων των δικαιολογητικών που αποδεικνύουν τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας, που συνηγορούν στη βαθμολόγηση της αίτησης ή άλλο συνοδευτικό έγγραφο.
Απόφαση ένταξης πράξης	Η απόφαση της ΕΥΔ της αρμόδιας Περιφέρειας /Ο.Τ.Δ./Ε.Υ.Ε.Π.Α.Α. που περιγράφει τους όρους και τις προϋποθέσεις υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και γίνεται αυτοδίκαια αποδεκτή.
Σύμβαση ΟΤΔ – Δικαιούχου	Η διοικητική πράξη μεταξύ δικαιούχου και ΟΤΔ στην οποία αποτυπώνονται οι όροι και οι υποχρεώσεις για την υλοποίηση της πράξης.
Άυλη Πράξη	Ως άυλες πράξεις χαρακτηρίζονται οι πράξεις οι οποίες δεν αφορούν στη δημιουργία υποδομών ή την απόκτηση μηχανολογικού ή λοιπού εξοπλισμού.
Δικαιούχος	Δικαιούχοι είναι ΟΤΑ Α & Β βαθμού και φορείς τους, Φορείς Δημοσίου Τομέα, ιδιωτικοί φορείς με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων, καθώς και φυσικά ή νομικά πρόσωπα, σύμφωνα και με την επιλεξιμότητα που καθορίζεται στο τοπικό πρόγραμμα της Ομάδας Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) Η ίδια η ΟΤΔ μπορεί επίσης να είναι δικαιούχος με την έννοια του άρθρου 2 στοιχείο 10 καν. (ΕΕ) 1303/2013 εφόσον αφορά σε έργο με συλλογική ή εδαφική διάσταση ή δημιουργεί ένα πλαίσιο (μελέτες, υποδομές, κατάρτιση κ.λπ.) που απαιτούνται για την εφαρμογή της στρατηγικής.
Δράση / Υποδράση	Σύνολο πράξεων με κοινό θεματικό σκοπό που συμβάλουν στην επίτευξη ενός ή περισσοτέρων στόχων της τοπικής στρατηγικής του τοπικού προγράμματος ΤΑΠΤοΚ
ΕΔΠ	Η Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ) αποτελεί το όργανο λήψης αποφάσεων της ΟΤΔ, για όλα τα θέματα που αφορούν στην εφαρμογή του ΤΠ. Η σύνθεση της ΕΔΠ ως προς τα ποσοστά εκπροσώπησης ιδιωτικού – δημοσίου συμφέροντος πρέπει να είναι σύμφωνα με τον Καν.(ΕΕ) 1303/2013 άρθρο 34 παρ.3στοιχείο β) όπως φορά ισχύει.
Ενιαία Επιχείρηση	Στην «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται, όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους: α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης, β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης, γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση άμεσα ή έμμεσα βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας, δ) μια

	<p>επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης. Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) του πρώτου εδαφίου με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται, επίσης ενιαία επιχείρηση» Σε περίπτωση συγχωνεύσεων, απορροφήσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσο η νέα ενίσχυση ήσσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα ή στην απορροφούσα επιχείρηση υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο. Οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που είχαν χορηγηθεί νομίμως πριν από τη συγχώνευση ή την εξαγορά παραμένουν νόμιμες. Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ήσσονος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας πρέπει να κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης».</p>
ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής αγροτικής Πολιτικής
ΕΥΕ ΠΑΑ	Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης
ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας	Οι Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης (ΕΥΔ) των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ) των οικείων Περιφερειών
Κρατικές ενισχύσεις	Ενίσχυση που εμπίπτει στο πεδίο του Άρθρου 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
ΟΤΔ	Η Ομάδα Τοπικής Δράσης είναι ένα τοπικό εταιρικό σχήμα στο οποίο συμμετέχουν εκπρόσωποι τοπικών δημόσιων και ιδιωτικών κοινωνικοοικονομικών ή άλλων φορέων της περιοχής παρέμβασης, συμπεριλαμβανομένης και της κοινωνίας των πολιτών, οι οποίοι είναι αντιπροσωπευτικοί της προτεινόμενης στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης. Στόχος της εταιρικής σχέσης είναι να ενεργοποιήσει το ανθρώπινο δυναμικό μιας περιοχής, μέσω συμμετοχικών διαδικασιών, προκειμένου να δημιουργηθεί το αίσθημα της συνυπευθυνότητας και της κοινοκτημοσύνης ενός κοινού οράματος.
ΟΠΕΚΕΠΕ	Ο Οργανισμός Πληρωμών & Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού & Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ), ο οποίος έχει ορισθεί ως ο Οργανισμός Πληρωμών για το ΠΑΑ 2014-2020

ΟΠΣΑΑ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αγροτικής Ανάπτυξης(ΟΠΣΑΑ) είναι το πληροφοριακό σύστημα για την υλοποίηση των μέτρων, υπομέτρων και δράσεων του ΠΑΑ 2014 - 2020 του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Νόμο 4314/2014. Επιτρέπει δε, τη διασύνδεση με το ΠΣΚΕ και άλλα πληροφοριακά συστήματα για την ανταλλαγή δεδομένων που σχετίζονται με τον προγραμματισμό, την αξιολόγηση, τη διαχείριση και τον έλεγχο του ΠΑΑ.
Πράξη	Έργο, σύμβαση, δράση ή ομάδα έργων που επιλέγονται από την ΕΥΔ Σ ΚΑΠ ή υπό την ευθύνη της, η οποία συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της σχετικής προτεραιότητας ή των σχετικών προτεραιοτήτων. Στο πλαίσιο των μέτρων της χρηματοοικονομικής τεχνικής, οι πράξεις συνίστανται στις χρηματοδοτικές συνεισφορές από ένα πρόγραμμα σε μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής και στη συνακόλουθη χρηματοδοτική υποστήριξη που παρέχουν τα εν λόγω μέσα.
ΠΣΚΕ	Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) είναι ο κεντρικός κόμβος των δράσεων κρατικών ενισχύσεων της χώρας για τον οποίο σύμφωνα με τον Ν. 4314/2014 θεσμοθετήθηκε η υποχρεωτική χρήση του για όλες τις δομές που υλοποιούν δράσεις κρατικών ενισχύσεων. ¹ Στο συγκεκριμένο λαμβάνουν χώρα η διαχείριση, ο έλεγχος και η υλοποίηση του υπομέτρου 19.2 – Ιδιωτικές πράξεις. Ενδεικτικά περιλαμβάνονται η υποβολή αιτήσεων στήριξης πράξεων και η αξιολόγησή τους, η τροποποίηση αυτών και η υποβολή αιτημάτων πληρωμής.
ΤΠ	Το Τοπικό πρόγραμμα στο πλαίσιο του CLLD-LEADER αποτελείται από στοιχεία όπως η στρατηγική τοπικής ανάπτυξης, που αφορά σαφώς χωρικά προσδιορισμένες περιοχές, η τοπική εταιρική σχέση δημόσιου – ιδιωτικού τομέα,, η προσέγγιση εκ των κάτω προς τα άνω, ο πολυτομεακός σχεδιασμός και τέλος η δυνατότητα εφαρμογής μιας πολυταμειακής προσέγγισης.
ΤΑΠΤοΚ	Η «Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων, (ΤΑΠΤοΚ, CLLD-LEADER συνίστανται στο σχεδιασμό και την εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης και πολυτομεακής στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης, για μια συγκεκριμένη περιοχή που καλείται να αντιμετωπίσει τις ανάγκες και προβλήματα και να αξιοποιήσει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα, από Ομάδες Τοπικής Δράσης στις οποίες συμμετέχουν κατά πλειοψηφία οι τοπικοί φορείς και ιδιώτες.
Χαρακτήρας Κινήτρου	Οι ενισχύσεις θεωρείται ότι έχουν χαρακτήρα κινήτρου, εάν ο δικαιούχος έχει υποβάλει στο οικείο κράτος μέλος πριν από την έναρξη των εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα γραπτή αίτηση στήριξης
Αρχική Επένδυση Αφορά το Άρθρο 14 του Καν 651/2014	α) η επένδυση σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού σε σχέση με τη δημιουργία νέας επιχειρηματικής εγκατάστασης, την επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης, τη διαφοροποίηση της παραγωγής μιας επιχειρηματικής εγκατάστασης σε προϊόντα που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτή ή τη θεμελιώδη αλλαγή

	<p>του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης ή</p> <p>β) η απόκτηση στοιχείων ενεργητικού που ανήκουν σε επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει ή θα είχε κλείσει αν δεν είχε αγορασθεί και η οποία αγοράζεται από επενδυτή που δεν σχετίζεται με τον πωλητή και αποκλείει την απλή εξαγορά των μετοχών μιας επιχείρησης</p>
Γενικές Δαπάνες	<p>Μια επένδυση αντικατάστασης δεν αποτελεί αρχική επένδυση.</p> <p>Οι Γενικές Δαπάνες συνδέονται με τις δαπάνες για κατασκευή, απόκτηση, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδοτικής μίσθωσης, ή βελτίωση ακίνητης περιουσίας, καθώς και για αγορά ή για χρηματοδοτική μίσθωση με δυνατότητα αγοράς νέων μηχανημάτων και εξοπλισμού μέχρι την αγοραστική αξία του περιουσιακού στοιχείου και αφορούν σε αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών και συμβούλων, αμοιβές για συμβουλές σχετικά την περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για μελέτες σκοπιμότητας.</p>
Προπαρασκευαστικές εργασίες	<p>Οι προπαρασκευαστικές εργασίες, είναι η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας</p>

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής Διαχείρισης του Προγράμματος της ΟΤΔ
Αναπτυξιακή Εταιρεία Σερρών Α.Ε. Αναπτυξιακός Οργανισμός
Τοπική Αυτοδιοίκησης Νομού Σερρών

Έχοντας υπόψη:

1. Την αριθμ. KYA 2635/13-09-2017 (ΦΕΚ 3313/B/20-09-2017), περί πλαισίου λειτουργίας του Υπομέτρου 19.2 «Στήριξη υλοποίησης δράσεων των στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (CLLD/LEADER)» του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας περιόδου 2014-2020».
2. Την αριθ. πρωτ. 1337/4-5-2022 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 2310/B 11-5-2022 : «Αντικατάσταση της υπ' αρ. 3083/04-08-2021 (Β' 3702) υπουργικής απόφασης: Πλαίσιο υλοποίησης του Μέτρου 19, Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων, (ΤΑΠΤοΚ) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, υπομέτρα 19.2 και 19.4»
3. Την υπ. αριθ. 18/2023 Απόφαση της ΕΔΠ της ΟΤΔ - Αναπτυξιακή Εταιρεία Σερρών Α.Ε. Αναπτυξιακός Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης Νομού Σερρών (ΑΝ.Ε.ΣΕΡ. Α.Ε.), περί έγκρισης της δεύτερης πρόσκλησης έργων ιδιωτικού χαρακτήρα – Δράσεις, 19.2.2:«Ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους», 19.2.3:«Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής», υποδράση 19.2.6.2 «Επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες και στην επεξεργασία, κινητοποίηση και εμπορία δασικών προϊόντων».
4. Το υπ' αριθμ. 0453/12-4-2023 έγγραφο της ΟΤΔ ΑΝ.Ε.ΣΕΡ. Α.Ε. προς την Ε.Υ.Ε. Π.Α.Α. περί του ελέγχου της διαδικασίας έκδοσης του Σχεδίου της πρόσκλησης όπως και το απαντητικό μ' αριθμ. 895/12-5-2023 έγγραφο της Ε.Υ.Ε. Π.Α.Α.
5. Το υπ' αριθμ. 0563/15-5-2023 έγγραφο της ΟΤΔ ΑΝ.Ε.ΣΕΡ. Α.Ε. προς την ΕΥΚΕ-ΧΕ περί της έγκρισης του σχεδίου της Πρόσκλησης από την ΕΥΚΕ και το απαντητικό μ' αριθ. 48313/24-5-2023 έγγραφό της.
6. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.
7. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Ο.Ι ΕΕ L 187/1 της 26.6.2014).
8. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1407/2013 της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσονος σημασίας (Ο.Ι ΕΕ L 352/1 της 24.12.2013).

9. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου.

10. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου.

11. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 808/2014 της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ).

12. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 809/2014 της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα ολοκληρωμένα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση.

13. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/EK (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων), ΕΕ L 119 της 4.5.2016.O v.2472/97 (ΦΕΚ Α' 50) για «την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», όπως ισχύει σήμερα.

14. Την με Αρ. πρωτ. 137675/ΕΥΘΥ 1016/19.12.2018 (ΦΕΚ 5968/B/31.12.18) Υπουργική Απόφαση με θέμα «Αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β/3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Κ Α Λ Ε Ι

τους υποψήφιους δικαιούχους, φυσικά ή νομικά πρόσωπα όπως ορίζονται στο πλαίσιο του Υπομέτρου 19.2 «Στήριξη για την υλοποίηση πράξεων στο πλαίσιο της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων» (παρεμβάσεις ιδιωτικού χαρακτήρα) και ειδικότερα στις αριθ. πρωτ. 2635/13-09-2017 ΚΥΑ (ΦΕΚ 3313/20-09-2017) περί πλαισίου λειτουργίας και αριθ. πρωτ. 1337/4-5-2022 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 2310/Β)«Αντικατάσταση της υπ' αρ. 3083/04-08-2021 (Β' 3702) υπουργικής απόφασης: Πλαίσιο υλοποίησης του Μέτρου 19, Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων, (ΤΑΠΤοΚ) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, υπομέτρα 19.2 και 19.4»

καθώς και το ΤΠ της ΟΤΔ «Αναπτυξιακή Εταιρεία Σερρών Α.Ε. Αναπτυξιακός Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης Νομού Σερρών »

να υποβάλλουν αιτήσεις στήριξης στο πλαίσιο των υποδράσεων του υπομέτρου 19.2 όπως αυτές προσδιορίζονται στο άρθρο 1 της παρούσας.

Μ Ε Ρ Ο Σ Α'

Άρθρο 1

Προκηρυσσόμενες υποδράσεις

1.1 Υπο-δράσεις πρόσκλησης

Με την παρούσα πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος του Μέτρου 19.2 «Στήριξη υλοποίησης δράσεων των στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (CLLD/LEADER)» - έργα ιδιωτικής παρέμβασης, προκηρύσσεται ποσό Δημόσιας Δαπάνης το οποίο ανέρχεται σε **1.500.000,00 €** και κατανέμεται στις ακόλουθες υπο-δράσεις:

Πίνακας 1.1: Στοιχεία ταυτότητας προκηρυσσόμενων υποδράσεων

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΠΟ-ΔΡΑΣΗΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΟ-ΔΡΑΣΗΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ 2η ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ
19.2.2	Ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας περιοχή εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους.	19.2.2.2	Ενίσχυση επενδύσεων στην μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα μη γεωργικό προϊόν για την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.	300.000,00
19.2.3	Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής.	19.2.3.1	Οριζόντια εφαρμογή μεταποίησης, εμπορίας και/ή ανάπτυξης γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα γεωργικό προϊόν με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.	460.000,00
		19.2.3.3	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.	300.000,00
		19.2.3.4	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1 ^η μεταποίηση, και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.	250.000,00
		19.2.3.5	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι αθλητισμού, πολιτιστικά κέντρα, κ.λπ.) με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.	140.000,00
19.2.6	Ανάπτυξη και βελτίωση βιωσιμότητας δασών.	19.2.6.2	Επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες και στην επεξεργασία, κινητοποίηση και εμπορία δασικών προϊόντων.	50.000,00
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ				1.500.000,00

Με την παρούσα πρόσκληση και όσον αφορά στο σύνολο των υποδράσεων του τοπικού προγράμματος δεν ενισχύονται δαπάνες που αφορούν στην πρωτογενή παραγωγή/γεωργικός τομέας.

1.1.1 Γεωγραφική περιοχή εφαρμογής πρόσκλησης

Με την παρούσα πρόσκληση ορίζονται τα ακόλουθα δημοτικά/κοινωνικά διαμερίσματα που αφορούν **όλες** τις υποδράσεις του πίνακα 1.1.

Πίνακας 1.2: Δημοτικά/Κοινωνικά Διαμερίσματα προκηρυσσόμενων υποδράσεων

Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Τοπική / Δημοτική Κοινότητα	Γεωγραφικός κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός περιοχής	LEADER ΠΑΑ 2014-2020	
					Έκταση (km2)	Πληθυσμός (στοιχεία 2011 – μόνιμος πληθυσμός)
Σερρών	Αμφίπολης	ΔΗΜΟΣ ΑΜΦΙΠΟΛΗΣ	1202		411,8	9.182
Σερρών	Αμφίπολης	Δ.Ε. ΑΜΦΙΠΟΛΗΣ	120202		152,1	2.615
Σερρών	Αμφίπολης	Τ.Κ. Αμφιπόλεως	12020202	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	20,4	185
Σερρών	Αμφίπολης	Τ.Κ. Μεσολακκιάς	12020203	ΟΡΕΙΝΗ	34,0	341
Σερρών	Αμφίπολης	Τ.Κ. Νέων Κερδυλίων	12020204	ΟΡΕΙΝΗ	58,1	645
Σερρών	Αμφίπολης	Τ.Κ. Παλαιοκώμης	12020201	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	39,6	1.444
Σερρών	Αμφίπολης	Δ.Ε. ΚΟΡΜΙΣΤΑΣ	120203		74,4	1.912
Σερρών	Αμφίπολης	Τ.Κ. Ηλιοκώμης	12020302	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	19,8	342
Σερρών	Αμφίπολης	Τ.Κ. Κορμίστης	12020303	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	37,9	579
Σερρών	Αμφίπολης	Τ.Κ. Νέας Μπάφρας	12020301	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	11,8	716
Σερρών	Αμφίπολης	Τ.Κ. Συμβολής	12020304	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	4,9	275
Σερρών	Αμφίπολης	Δ.Ε. ΠΡΩΤΗΣ	120204		79,3	2.044
Σερρών	Αμφίπολης	Τ.Κ. Αγγίστης	12020402	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	17,2	295
Σερρών	Αμφίπολης	Τ.Κ. Κρηνίδος	12020403	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	22,7	573
Σερρών	Αμφίπολης	Τ.Κ. Πρώτης	12020401	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	39,4	1.176
Σερρών	Αμφίπολης	Δ.Ε. ΡΟΔΟΛΙΒΟΥΣ	120201		106,0	2.611
Σερρών	Αμφίπολης	Δ.Κ. Ροδολίβους	12020101	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	55,5	2.072
Σερρών	Αμφίπολης	Τ.Κ. Δομήρου	12020102	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	11,4	154
Σερρών	Αμφίπολης	Τ.Κ. Μικρού Σουλίου	12020103	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	39,1	385
Σερρών	Βισαλτίας	ΔΗΜΟΣ ΒΙΣΑΛΤΙΑΣ	1203		658,3	20.030
Σερρών	Βισαλτίας	Δ.Ε. ΑΧΙΝΟΥ	120302		155,5	2.427
Σερρών	Βισαλτίας	Τ.Κ. Αχινού	12030202	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	24,8	507
Σερρών	Βισαλτίας	Τ.Κ. Δάφνης	12030203	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	37,9	397
Σερρών	Βισαλτίας	Τ.Κ. Ζερβοχωρίου	12030204	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	7,7	87
Σερρών	Βισαλτίας	Τ.Κ. Λευκοτόπου	12030205	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	9,5	311
Σερρών	Βισαλτίας	Τ.Κ. Πατρικίου	12030206	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	11,3	291
Σερρών	Βισαλτίας	Τ.Κ. Σιτοχωρίου	12030201	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	9,1	531
Σερρών	Βισαλτίας	Τ.Κ. Χουμνικού	12030207	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	55,2	303
Σερρών	Βισαλτίας	Δ.Ε. ΒΙΣΑΛΤΙΑΣ	120303		144,2	4.755
Σερρών	Βισαλτίας	Τ.Κ. Αγίας Παρασκευής	12030302	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	7,7	557
Σερρών	Βισαλτίας	Τ.Κ. Αμπέλων	12030303	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	17,0	458
Σερρών	Βισαλτίας	Τ.Κ. Βέργης	12030304	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	29,2	699
Σερρών	Βισαλτίας	Τ.Κ. Δημητρητσίου	12030301		15,2	989
Σερρών	Βισαλτίας	Τ.Κ. Λυγαριάς	12030305		9,7	284
Σερρών	Βισαλτίας	Τ.Κ. Νικοκλείας	12030306	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	33,5	737

Σερρών	Βισαλτίας	Τ.Κ. Σησαμίας	12030307		8,9	329
Σερρών	Βισαλτίας	Τ.Κ. Τριανταφυλλιάς	12030308	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	23,0	702
Σερρών	Βισαλτίας	Δ.Ε. ΝΙΓΡΙΤΗΣ	120301		160,9	8.963
Σερρών	Βισαλτίας	Δ.Κ. Νιγρίτης	12030101	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	82,7	4.947
Σερρών	Βισαλτίας	Δ.Κ. Τερπνής	12030104	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	6,8	2.169
Σερρών	Βισαλτίας	Τ.Κ. Ανθής	12030102		13,6	584
Σερρών	Βισαλτίας	Τ.Κ. Θερμών	12030103	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	46,3	426
Σερρών	Βισαλτίας	Τ.Κ. Φλαμπούρου	12030105		11,5	837
Σερρών	Βισαλτίας	Δ.Ε. ΤΡΑΓΙΛΟΥ	120304		197,7	3.885
Σερρών	Βισαλτίας	Τ.Κ. Αγίου Δημητρίου	12030402	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	8,1	292
Σερρών	Βισαλτίας	Τ.Κ. Αηδονοχωρίου	12030403	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	42,0	287
Σερρών	Βισαλτίας	Τ.Κ. Ευκαρπίας	12030404	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	47,2	520
Σερρών	Βισαλτίας	Τ.Κ. Ιβήρων	12030405	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	21,7	615
Σερρών	Βισαλτίας	Τ.Κ. Καστανοχωρίου	12030406	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	47,9	122
Σερρών	Βισαλτίας	Τ.Κ. Μαυροθαλάσσης	12030401	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	19,1	1.572
Σερρών	Βισαλτίας	Τ.Κ. Τραγίλου	12030407	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	11,7	477
Σερρών	Εμμ. Παπά	ΔΗΜΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΠΑΠΠΑ	1204		334,2	14.664
Σερρών	Εμμ. Παπά	Δ.Ε. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΠΑΠΠΑ	120401		212,1	8.118
Σερρών	Εμμ. Παπά	Δ.Κ. Νέου Σουλίου	12040106	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	18,3	2.399
Σερρών	Εμμ. Παπά	Δ.Κ. Χρυσού	12040101	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	15,5	1.571
Σερρών	Εμμ. Παπά	Τ.Κ. Αγίου Πνεύματος	12040102	ΟΡΕΙΝΗ	52,7	1.353
Σερρών	Εμμ. Παπά	Τ.Κ. Δαφνουδίου	12040103	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	27,3	443
Σερρών	Εμμ. Παπά	Τ.Κ. Εμμανουήλ Παππά	12040104	ΟΡΕΙΝΗ	39,0	601
Σερρών	Εμμ. Παπά	Τ.Κ. Μετάλλων	12040105	ΟΡΕΙΝΗ	17,9	180
Σερρών	Εμμ. Παπά	Τ.Κ. Πενταπόλεως	12040107	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	18,4	995
Σερρών	Εμμ. Παπά	Τ.Κ. Τούμπας	12040108	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	23,0	576
Σερρών	Εμμ. Παπά	Δ.Ε. ΣΤΡΥΜΩΝΑ	120402		122,1	6.546
Σερρών	Εμμ. Παπά	Δ.Κ. Νέου Σκοπού	12040201		12,6	1.934
Σερρών	Εμμ. Παπά	Τ.Κ. Βαλτοτοπίου	12040202		28,1	846
Σερρών	Εμμ. Παπά	Τ.Κ. Μεσοκώμης	12040203	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	9,0	108
Σερρών	Εμμ. Παπά	Τ.Κ. Μονόβρυσης	12040204	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	8,6	566
Σερρών	Εμμ. Παπά	Τ.Κ. Νεοχωρίου Σερρών	12040205	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	10,7	1.227
Σερρών	Εμμ. Παπά	Τ.Κ. Παραλιμνίου	12040206	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	17,0	525
Σερρών	Εμμ. Παπά	Τ.Κ. Πεθελινού	12040207	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	19,5	474
Σερρών	Εμμ. Παπά	Τ.Κ. Ψυχικού	12040208	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	16,6	866
Σερρών	Ηράκλειας	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ	1205		443,8	21.145
Σερρών	Ηράκλειας	Δ.Ε. ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ	120501		195,2	12.092
Σερρών	Ηράκλειας	Δ.Κ. Ηρακλείας	12050101		14,3	3.786
Σερρών	Ηράκλειας	Τ.Κ. Βαλτερού	12050102		13,0	1.102
Σερρών	Ηράκλειας	Τ.Κ. Δασοχωρίου	12050103		16,9	990
Σερρών	Ηράκλειας	Τ.Κ. Καρπερής	12050104		24,2	837
Σερρών	Ηράκλειας	Τ.Κ. Κοιμήσεως	12050105		18,5	1.414
Σερρών	Ηράκλειας	Τ.Κ. Λιθοτόπου	12050106	ΟΡΕΙΝΗ	38,8	692
Σερρών	Ηράκλειας	Τ.Κ. Λιμνοχωρίου	12050107	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	32,6	522
Σερρών	Ηράκλειας	Τ.Κ. Ποντισμένου	12050108		13,4	1.726

Σερρών	Ηράκλειας	Τ.Κ. Χρυσοχωράφων	12050109	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	23,5	1.023
Σερρών	Ηράκλειας	Δ.Ε. ΣΚΟΤΟΥΣΣΗΣ	120502		91,8	5.135
Σερρών	Ηράκλειας	Τ.Κ. Αμμουδιάς	12050202		11,8	992
Σερρών	Ηράκλειας	Τ.Κ. Γεφυρουδίου	12050203		11,1	717
Σερρών	Ηράκλειας	Τ.Κ. Μελενικιτσίου	12050204	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	27,3	621
Σερρών	Ηράκλειας	Τ.Κ. Νέας Τυρολόγης	12050205		8,1	669
Σερρών	Ηράκλειας	Τ.Κ. Παλαιοκάστρου	12050206	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	18,6	721
Σερρών	Ηράκλειας	Τ.Κ. Σκοτούσσης	12050201		14,9	1.415
Σερρών	Ηράκλειας	Δ.Ε. ΣΤΡΥΜΟΝΙΚΟΥ (ΣΤΡΥΜΩΝΙΚΟΥ)	120503		156,8	3.918
Σερρών	Ηράκλειας	Τ.Κ. Ζευγολατιού	12050302	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	15,3	450
Σερρών	Ηράκλειας	Τ.Κ. Καλοκάστρου	12050303	ΟΡΕΙΝΗ	34,1	372
Σερρών	Ηράκλειας	Τ.Κ. Λιβαδοχωρίου	12050304	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	10,3	470
Σερρών	Ηράκλειας	Τ.Κ. Στρυμονικού	12050301	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	42,1	1.619
Σερρών	Ηράκλειας	Τ.Κ. Τριάδος	12050305	ΟΡΕΙΝΗ	29,7	267
Σερρών	Ηράκλειας	Τ.Κ. Χειμάρρου	12050306	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	25,3	740
Σερρών	Νέας Ζίχνης	ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΣ ΖΙΧΝΗΣ	1206		404,1	12.397
Σερρών	Νέας Ζίχνης	Δ.Ε. ΑΛΙΣΤΡΑΤΗΣ	120602		129,8	3.088
Σερρών	Νέας Ζίχνης	Δ.Κ. Αλιστράτης	12060201	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	63,9	2.127
Σερρών	Νέας Ζίχνης	Τ.Κ. Αγιοχωρίου	12060202	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	11,2	276
Σερρών	Νέας Ζίχνης	Τ.Κ. Λευκοθέας	12060203	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	9,1	295
Σερρών	Νέας Ζίχνης	Τ.Κ. Μανδηλίου	12060204	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	17,0	105
Σερρών	Νέας Ζίχνης	Τ.Κ. Σκοπιάς	12060205	ΟΡΕΙΝΗ	20,8	108
Σερρών	Νέας Ζίχνης	Τ.Κ. Σταθμού Αγγίστης	12060206	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	7,8	177
Σερρών	Νέας Ζίχνης	Δ.Ε. ΝΕΑΣ ΖΙΧΝΗΣ	120601		274,3	9.309
Σερρών	Νέας Ζίχνης	Δ.Κ. Νέας Ζίχνης	12060101	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	47,1	2.530
Σερρών	Νέας Ζίχνης	Τ.Κ. Αγίου Χριστοφόρου	12060102	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	12,2	192
Σερρών	Νέας Ζίχνης	Τ.Κ. Αγριανής	12060103	ΟΡΕΙΝΗ	32,8	295
Σερρών	Νέας Ζίχνης	Τ.Κ. Αναστασίας	12060104	ΟΡΕΙΝΗ	17,9	258
Σερρών	Νέας Ζίχνης	Τ.Κ. Γαζώρου	12060105	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	18,5	1.315
Σερρών	Νέας Ζίχνης	Τ.Κ. Δήμητρας	12060106	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	12,5	374
Σερρών	Νέας Ζίχνης	Τ.Κ. Δραβήσκου	12060107	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	26,8	1.488
Σερρών	Νέας Ζίχνης	Τ.Κ. Θολού	12060108	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	22,2	776
Σερρών	Νέας Ζίχνης	Τ.Κ. Μαυρολόφου	12060109	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	10,2	658
Σερρών	Νέας Ζίχνης	Τ.Κ. Μεσορράχης	12060110	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	12,5	407
Σερρών	Νέας Ζίχνης	Τ.Κ. Μυρκίνου	12060111	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	8,9	199
Σερρών	Νέας Ζίχνης	Τ.Κ. Μυρρίνης	12060112	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	9,8	236
Σερρών	Νέας Ζίχνης	Τ.Κ. Νέας Πέτρας	12060113	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	15,7	277
Σερρών	Νέας Ζίχνης	Τ.Κ. Σφελινού	12060114	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	27,2	304
Σερρών	Σερρών	ΔΗΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ	1201		597,7	18.530,0
Σερρών	Σερρών	Δ.Ε. ΑΝΩ ΒΡΟΝΤΟΥΣ	120102		47,3	199
Σερρών	Σερρών	Τ.Κ. Άνω Βροντούς	12010201	ΟΡΕΙΝΗ	47,3	199
Σερρών	Σερρών	Δ.Ε. ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΗΤΡΟΥΣΙΟΥ	120103		87,5	5.325
Σερρών	Σερρών	Δ.Κ. Μητρουσίου	12010305		25,3	1.951
Σερρών	Σερρών	Τ.Κ. Αναγεννήσεως	12010302		13,5	752
Σερρών	Σερρών	Τ.Κ. Άνω Καμήλας	12010303		7,4	682

Σερρών	Σερρών	Τ.Κ. Βαμβακιάς	12010304		14,3	530
Σερρών	Σερρών	Τ.Κ. Μονοκλησιάς	12010306		8,7	311
Σερρών	Σερρών	Τ.Κ. Προβατά	12010301		18,3	1.099
Σερρών	Σερρών	Δ.Ε. ΛΕΥΚΩΝΑ	120104		56,2	3.905
Σερρών	Σερρών	Δ.Κ. Λευκώνα	12010401	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	24,3	2.388
Σερρών	Σερρών	Τ.Κ. Καλών Δένδρων	12010402		16,4	1.131
Σερρών	Σερρών	Τ.Κ. Χριστού	12010403	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	15,5	386
Σερρών	Σερρών	Δ.Ε. ΟΡΕΙΝΗΣ	120105		73,9	742
Σερρών	Σερρών	Τ.Κ. Ορεινής	12010501	ΟΡΕΙΝΗ	73,9	742
Σερρών	Σερρών	Δ.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	120101		242,6	2.738
Σερρών	Σερρών	Δ.Κ. Σερρών*	12010101		86,1	1.089
Σερρών	Σερρών	Άγιος Ιωάννης,ο	1201010102			723
Σερρών	Σερρών	Κάτω Μετόχιον,το	1201010103	ΟΡΕΙΝΗ		197
Σερρών	Σερρών	Κρίνος,ο	1201010104			31
Σερρών	Σερρών	Ξηρότοπος,ο	1201010105	ΟΡΕΙΝΗ		138
Σερρών	Σερρών	Σέρραιαι,αι *	1201010101			
Σερρών	Σερρών	Τ.Κ. Ελαιώνος	12010102	ΟΡΕΙΝΗ	103,1	420
Σερρών	Σερρών	Τ.Κ. Επταμύλων	12010103	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	5,4	712
Σερρών	Σερρών	Τ.Κ. Οινούσσας	12010104	ΟΡΕΙΝΗ	48,0	517
Σερρών	Σερρών	Δ.Ε. ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	120106		90,2	5.621
Σερρών	Σερρών	Δ.Κ. Σκουτάρεως	12010601		20,3	2.154
Σερρών	Σερρών	Τ.Κ. Αγίας Ελένης	12010602		8,2	476
Σερρών	Σερρών	Τ.Κ. Αδελφικού	12010603		8,9	254
Σερρών	Σερρών	Τ.Κ. Βαμβακούσσης	12010604		8,4	243
Σερρών	Σερρών	Τ.Κ. Κάτω Καμήλας	12010605		13,0	1.127
Σερρών	Σερρών	Τ.Κ. Κουβουκλίων	12010606		6,4	222
Σερρών	Σερρών	Τ.Κ. Κουμαριάς	12010607		9,1	381
Σερρών	Σερρών	Τ.Κ. Κωνσταντινάτου	12010608		4,5	332
Σερρών	Σερρών	Τ.Κ. Πεπονιάς	12010609		11,4	432
Σερρών	Σιντικής	ΔΗΜΟΣ ΣΙΝΤΙΚΗΣ	1207		1.103,4	22.195
Σερρών	Σιντικής	Δ.Ε. ΑΓΚΙΣΤΡΟΥ	120702		70,9	373
Σερρών	Σιντικής	Τ.Κ. Αγκίστρου	12070201	ΟΡΕΙΝΗ	70,9	373
Σερρών	Σιντικής	Δ.Ε. ΑΧΛΑΔΟΧΩΡΙΟΥ	120703		187,0	861
Σερρών	Σιντικής	Τ.Κ. Αχλαδοχωρίου	12070301	ΟΡΕΙΝΗ	151,9	680
Σερρών	Σιντικής	Τ.Κ. Καπνοφύτου	12070302	ΟΡΕΙΝΗ	35,1	181
Σερρών	Σιντικής	Δ.Ε. ΚΕΡΚΙΝΗΣ	120704		353,6	6.695
Σερρών	Σιντικής	Δ.Κ. Κερκίνης	12070406	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	90,9	1.371
Σερρών	Σιντικής	Τ.Κ. Ανατολής	12070402	ΟΡΕΙΝΗ	65,0	369
Σερρών	Σιντικής	Τ.Κ. Άνω Ποροΐων	12070403		40,0	965
Σερρών	Σιντικής	Τ.Κ. Καστανούσσης	12070404		31,7	750
Σερρών	Σιντικής	Τ.Κ. Κάτω Ποροΐων	12070405		21,1	519
Σερρών	Σιντικής	Τ.Κ. Λιβαδιάς	12070407	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	14,7	623
Σερρών	Σιντικής	Τ.Κ. Μακρινίτσης	12070408		19,4	280
Σερρών	Σιντικής	Τ.Κ. Νεοχωρίου	12070409	ΟΡΕΙΝΗ	24,0	499
Σερρών	Σιντικής	Τ.Κ. Πλατανακίων	12070410		28,5	444
Σερρών	Σιντικής	Τ.Κ. Ροδοπόλεως	12070401	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	18,3	875

Σερρών	Σιντικής	Δ.Ε. ΠΕΤΡΙΤΣΙΟΥ	120705		253,0	4.832
Σερρών	Σιντικής	Δ.Κ. Νέου Πετριτσίου	12070501	ΟΡΕΙΝΗ	117,1	1.932
Σερρών	Σιντικής	Τ.Κ. Ακριτοχωρίου	12070502	ΟΡΕΙΝΗ	29,4	485
Σερρών	Σιντικής	Τ.Κ. Βυρωνείας	12070503	ΟΡΕΙΝΗ	44,4	923
Σερρών	Σιντικής	Τ.Κ. Γονίμου	12070504	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	14,6	455
Σερρών	Σιντικής	Τ.Κ. Μανδρακίου	12070505	ΟΡΕΙΝΗ	35,4	379
Σερρών	Σιντικής	Τ.Κ. Μεγαλοχωρίου	12070506	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	12,1	658
Σερρών	Σιντικής	Δ.Ε. ΠΡΟΜΑΧΩΝΟΣ	120706		42,2	140
Σερρών	Σιντικής	Τ.Κ. Προμαχώνος	12070601	ΟΡΕΙΝΗ	42,2	140
Σερρών	Σιντικής	Δ.Ε. ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΥ	120701		196,7	9.294
Σερρών	Σιντικής	Δ.Κ. Σιδηροκάστρου	12070101	ΟΡΕΙΝΗ	127,8	5.693
Σερρών	Σιντικής	Τ.Κ. Βαμβακοφύτου	12070102	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	16,9	1.061
Σερρών	Σιντικής	Τ.Κ. Καμαρωτού	12070103		10,0	469
Σερρών	Σιντικής	Τ.Κ. Στρυμονοχωρίου	12070104	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	11,8	401
Σερρών	Σιντικής	Τ.Κ. Χαροπού	12070105	ΟΡΕΙΝΗ	21,0	1.042
Σερρών	Σιντικής	Τ.Κ. Χορτερού	12070106		9,2	628
ΣΥΝΟΛΟ					3.953,30	118.143
ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ/-ΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ/-ΩΝ (που εντάσσεται η περιοχή παρέμβασης)			12		3.963,70	176.430

* Όσον αφορά την Δημοτική Κοινότητα Σερρών, στην περιοχή παρέμβαση περιλαμβάνεται το αγρόκτημα της Δημοτικής Κοινότητας Σερρών και οι 4 κάτωθι οικισμοί οι οποίοι διοικητικά υπάγονται στη Δημοτική Κοινότητα Σερρών:

- ο οικισμός του Αγίου Ιωάννη που έχει μόνιμο πληθυσμό 723 κατοίκους
- ο οικισμός του Κάτω Μετοχίου που έχει μόνιμο πληθυσμό 197 κατοίκους
- ο οικισμός του Κρίνου που έχει μόνιμο πληθυσμό 31 κατοίκους και
- ο οικισμός του Ξηροτόπου που έχει μόνιμο πληθυσμό 138 κατοίκους

Στην περιοχή παρέμβασης δεν περιλαμβάνεται η πόλη των Σερρών – πολεοδομικό συγκρότημα - καθώς είναι αστική περιοχή άνω των 15.000 κατοίκων.

Συνολικά, η περιοχή παρέμβασης του Τοπικού Προγράμματος LEADER / CLLD και περιοχή εφαρμογής όλων των δράσεων – υποδράσεων που αναφέρονται στον Πίνακα 1.1 «Στοιχεία ταυτότητας προκηρυσσόμενων υποδράσεων», αποτελείται από το Σύνολο του Διοικητικής Αντιπεριφέρειας Σερρών, της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, με εξαίρεση την Πόλη των Σερρών, η οποία είναι αστική περιοχή με πληθυσμό 58.287 κατοίκους.

1.2 Είδος της ενίσχυσης, ποσά στήριξης, Χρηματοδοτικό σχήμα, Ένταση της ενίσχυσης

1. Η ενίσχυση χορηγείται στο δικαιούχο με τη μορφή επιχορήγησης και το ύψος της υπολογίζεται βάσει των επιλέξιμων δαπανών.
2. Ο Συνολικός προϋπολογισμός κάθε αίτησης στήριξης δυνητικού δικαιούχου ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβεί τις 600.000 € για πράξεις που αφορούν σε υποδομές ή / και εξοπλισμό και τις 100.000€ για άυλες πράξεις.
Κάθε δυνητικός δικαιούχος μπορεί να πραγματοποίησε πράξη με προϋπολογισμό στα ανωτέρω όρια. Ωστόσο, απαραίτητη προϋπόθεση για την ένταξη μιας πράξης αποτελεί η διαθεσιμότητα των πόρων της πρόσκλησης.
3. Σε περίπτωση χρήσης του καθεστώτος de minimis του Κανονισμού (ΕΕ) 1407/2013, η μέγιστη Δημόσια Δαπάνη μπορεί να ανέλθει στις 200.000€ ή στις 100.000€ για την περίπτωση των οδικών εμπορευματικών μεταφορών για λογαριασμό τρίτων την τριετία (τρέχον έτος και δύο προηγούμενα) συναθροίζοντας και τυχόν ενισχύσεις που έχουν ληφθεί ή θα ληφθούν, από άλλα μέτρα που υπάγονται στο καθεστώς de minimis σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης.
4. Ο ΦΠΑ, είναι επιλέξιμος, κατά το μέρος που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας.
5. Ο προϋπολογισμός που διαμορφώνεται μετά την εξέταση - αξιολόγηση του κάθε αιτήματος στήριξης αποτελεί τον συνολικό εγκεκριμένο προϋπολογισμό του έργου. Δεν μπορεί να δικαιολογηθεί οποιαδήποτε αύξηση του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού του έργου.
Κατά την υλοποίηση του εγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου, αν για οποιοδήποτε λόγο αυξηθεί το κόστος του, αυτό βαρύνει αποκλειστικά τον δικαιούχο.
6. Η ένταση της ενίσχυσης των αιτήσεων στήριξης, ο εφαρμοζόμενος κανονισμός χορήγησης της ενίσχυσης ανά υποδράση και οι ειδικοί όροι ανά υποδράση για το σύνολο των προκηρυσσόμενων υποδράσεων στο πλαίσιο της παρούσας, παρουσιάζονται αναλυτικά στο Παράρτημα IV.

Σε κάθε περίπτωση, η ένταση της ενίσχυσης, σε όρους παρούσας αξίας κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης, δεν υπερβαίνει τα ανώτατα ποσοστά σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Καν. 651/2014.

1.3 Ιδιωτική συμμετοχή

1. Η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου, σε ότι αφορά την πράξη, προκύπτει από την διαφορά της Δημόσιας Δαπάνης από το Συνολικό Προϋπολογισμό του έργου.
2. Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής, ο δυνητικός δικαιούχος της ενίσχυσης μπορεί να χρησιμοποιήσει ιδίους πόρους (ίδια συμμετοχή) ή/και δάνειο ή/και συνδυασμό τους. Το δάνειο που θα χρησιμοποιηθεί είναι δυνατόν να υποστηρίζεται από τα χρηματοδοτικά εργαλεία συγχρηματοδοτούμενα από τα Ευρωπαϊκά Διαθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία .
3. Σε περίπτωση που χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ συνδυάζονται με επιχορηγήσεις:
  - α) οι διατάξεις που ισχύουν για τα χρηματοδοτικά εργαλεία εφαρμόζονται σε όλες τις μορφές στήριξης για τις εν λόγω πράξεις,

β) πρέπει να τηρούνται οι ισχύοντες κανόνες της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων και συνδυασμού επιχορηγήσεων με τα χρηματοδοτικά εργαλεία,

γ) πρέπει να διενεργούνται χωριστές λογιστικές εγγραφές για την κάθε μορφή στήριξης,

δ) μπορεί ο συνδυασμός τους να καλύπτει την ίδια δαπάνη υπό τον όρο ότι το άθροισμα όλων των συνδυασμένων μορφών στήριξης δεν υπερβαίνει το συνολικό ποσό της συγκεκριμένης δαπάνης (το τμήμα χρηματοδοτικού εργαλείου μαζί με την επιχορήγηση να είναι μικρότερο ή ίσο του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου),

ε) οι επιχορηγήσεις στο πλαίσιο του Μέτρου δεν χρησιμοποιούνται για την αποπληρωμή στήριξης που ελήφθη από χρηματοδοτικά εργαλεία,

στ) τα χρηματοδοτικά εργαλεία δεν χρησιμοποιούνται για τη προχρηματοδότηση επιχειρήσεων.

Επισημαίνεται ότι όταν το χρηματοδοτικό εργαλείο εμπεριέχει ενίσχυση, το Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης (ΑΙΕ) αυτής σωρεύει με την επιχορήγηση κατά τον υπολογισμό του ορίου που θέτουν οι Κανονισμοί χορήγησης των ενισχύσεων.

4. Η απόδειξη της ιδιωτικής συμμετοχής δύναται να τεκμηριώνεται, είτε με υπεύθυνη δήλωση του δικαιούχου, είτε με σχετικό τραπεζικό έγγραφο είτε με την κατοχή άλλου άμεσα ρευστοποιήσιμου τίτλου όπως μετοχές και ομόλογα.
5. Ειδικά για τις πράξεις που ενισχύονται μέσω του Άρθρου 14 του Καν (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης πρέπει να ανέρχεται σε τουλάχιστον 25% των επιλέξιμων δαπανών και ο δικαιούχος οφείλει να το αποδεικνύει κατά την αίτηση, είτε μέσω ιδίων πόρων είτε μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης και ειδικότερα μέσω εγκεκριμένου τραπεζικού δανεισμού (η έγκριση του δανείου προαπαιτείται της έκδοσης της απόφασης ένταξης της πράξης) και με μορφή που δεν ενέχει στοιχεία κρατικής στήριξης. Όταν γίνεται χρήση Υπεύθυνης Δήλωσης περί ιδίων πόρων, θα πρέπει να αναγράφεται ότι σε περίπτωση δανεισμού, που θα ανέρχεται στο ως άνω ποσοστό, το δάνειο θα πρέπει να είναι ελεύθερο από κάθε είδους κρατική στήριξη, συμπεριλαμβανομένων τυχόν εγγυήσεων ή επιδοτήσεων επιτοκίου, ή δανείου με ευνοϊκότερους όρους χορήγησης μέσω κάθε είδους χρηματοδοτικών εργαλείων.
6. Η απουσία κάθε κρατικής στήριξης, πρέπει να επιβεβαιώνεται καθ' όλη τη διάρκεια της υλοποίησης του έργου που χρηματοδοτείται και σε όλα τα στάδια (αίτηση, προκαταβολή, ενδιάμεσες πληρωμές, τελική πληρωμή) προκειμένου η εν λόγω ενίσχυση να είναι συμβατή.
7. Επισημαίνεται ότι επειδή η κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής αποτελεί βαθμολογούμενο κριτήριο, η προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης βαθμολογείται με μηδέν (0).

1.4 Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

1. Ο δικαιούχος οφείλει να ολοκληρώσει το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο της πράξης έως 30-06-2025. Η μη τήρηση της εν λόγω προθεσμίας, επιφέρει την ανάκληση ένταξης της πράξης, αυτομάτως, από την ΟΤΔ/ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας/ΕΥΕ ΠΑΑ, ενώ σε περίπτωση που έχει καταβληθεί δημόσια δαπάνη, αυτή επιστρέφεται εντόκως, από τον δικαιούχο της πράξης, με την διαδικασία των αχρεωστήτων καταβληθέντων ποσών.
2. Σε περιπτώσεις μη υπαιτιότητας του δικαιούχου (π.χ. ιατρικούς λόγους, καθυστερήσεις παραλαβής εξοπλισμού κ.λπ.), το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα ενός ή περισσότερων έργων,

μπορεί να παραταθεί πέραν της 30-06-2025, μετά από εισήγηση της αρμόδιας ΟΤΔ και σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ, με κοινοποίηση στην ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας, σε περίπτωση που απαιτείται, και όχι αργότερα από τις 30-09-2025.

3. Η ολοκλήρωση της πράξης δηλώνεται από τον δικαιούχο με τη κατάθεση των σχετικών δικαιολογητικών/εγγράφων για την έκδοση της Απόφασης Ολοκλήρωσης, στην αρμόδια ΟΤΔ.

1.5 Ειδικοί όροι εφαρμογής

Οι επιχειρήσεις που ενισχύονται, θα πρέπει να συνεκτιμούν και να προασπίζουν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, να αποτρέπουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων και να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006. Επίσης, θα πρέπει να σέβονται την αρχή της αειφόρου ανάπτυξης και να διασφαλίζουν τις απαιτήσεις περιβαλλοντικής προστασίας, απόδοσης πόρων, μετριασμού κλιματικής αλλαγής, μετριασμού κλιματικής αλλαγής και προστασίας βιοποικιλότητας, σύμφωνα με το άρθρο 8 του ανωτέρω κανονισμού.

Η κατηγοριοποίηση των επιχειρήσεων σε Μεγάλες, Μεσαίες, Μικρές και Πολύ Μικρές γίνεται σύμφωνα με το Παράρτημα I του Καν. Ε.Ε. 651/2014 (Υπόδειγμα II_3 της παρούσας πρόσκλησης).

Στην εκτέλεση των έργων θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ειδικότερα ο Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων), ΕΕ L 119 της 4.5.2016.

Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 2 ή 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον οι ενισχύσεις αυτές πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Κεφαλαίου I του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014. Αντίστοιχα οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης με τον Καν. (Ε.Ε.) 1407/2013 πρέπει να πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Κανονισμού αυτού. Αντιστοίχως θα πρέπει να πληρούνται οι προϋποθέσεις δημοσίευσης, πληροφοριών και υποβολής εκθέσεων που τίθενται στους ως άνω Κανονισμούς.

Σε περίπτωση χρήσης του Καν. ΕΕ 651/2014, θα πρέπει επιπροσθέτως να τηρούνται οι υποχρεώσεις δημοσιοτητας του αρ. 9 του Καν. ΕΕ 651/2014.

Άρθρο 2 Αρμόδιοι Φορείς

Για την εφαρμογή της παρούσας αρμόδιοι φορείς είναι οι εξής:

- a. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΣΣ ΚΑΠ (ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ) σύμφωνα με το ν. 4914/2022 (Α' 61).

- β. Η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΥΕ ΠΑΑ), σύμφωνα με την υπ' αρ. 2618/13-10-2022 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 5375),
- γ. Οι Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης (ΕΥΔ) των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ) των οικείων Περιφερειών, δυνάμει της 2545/17-10-2016 απόφασης εκχώρησης αρμοδιοτήτων και της 2281/96031/2017 (Β' 3277), απόφασης ανάθεσης καθηκόντων, όπως αυτές εκάστοτε ισχύουν
- δ. . Ο Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού & Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ), είναι ο αρμόδιος φορέας για τη διενέργεια των αντίστοιχων πληρωμών.
- ε. Οι εγκεκριμένες για την εφαρμογή των ΤΠ, ΟΤΔ, οι οποίες σχεδιάζουν και μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ), υλοποιούν, σε προσδιορισμένες αγροτικές περιοχές ΤΠ, με ολοκληρωμένο πολυτομεακό ή/και πολυταμειακό χαρακτήρα στο πλαίσιο του Μέτρου 19 του ΠΑΑ 2014-2020, δυνάμει της 849/26-4-2022 απόφασης εκχώρησης αρμοδιοτήτων της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ και της υπ' αρ. 773/155/557/4-5-2022 απόφασης ανάθεσης καθηκόντων του ΟΠΕΚΕΠΕ, όπως ισχύουν κάθε φορά.

Οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των ανωτέρω προβλέπονται στο ανάλογο θεσμικό πλαίσιο του μέτρου 19 του ΠΑΑ 2014 – 2020.

Άρθρο 3

Γενικοί κανόνες για τις πράξεις

- Δικαιούχοι μπορούν να είναι ΟΤΑ Α & Β βαθμού και φορείς τους, Φορείς Δημοσίου Τομέα, ιδιωτικοί φορείς με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων, καθώς και φυσικά ή νομικά πρόσωπα, σύμφωνα και με την επιλεξιμότητα που καθορίζεται σε κάθε ΤΠ της ΟΤΔ. Η ίδια η ΟΤΔ μπορεί επίσης να είναι δικαιούχος με την έννοια του άρθρου 2 στοιχείο 10 καν. (ΕΕ) 1303/2013 εφόσον αφορά σε έργο με συλλογική ή εδαφική διάσταση ή δημιουργεί ένα πλαίσιο (μελέτες, υποδομές, κατάρτιση κ.λπ.) που απαιτούνται για την εφαρμογή της στρατηγικής.

Ακολουθεί περαιτέρω εξειδίκευση των δικαιούχων, σε επίπεδο υπο-δράσεων, σε εφαρμογή της εγκεκριμένης τοπικής στρατηγικής της ΟΤΔ ΑΝΕΣΕΡ Α.Ε. ΟΤΑ :

ΔΡΑΣΗ	ΥΠΟ-ΔΡΑΣΗΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ
19.2.2 Ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας της περιοχής εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους	19.2.2.2	Ενίσχυση επενδύσεων στην μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα μη γεωργικό προϊόν για την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.	Φυσικά ή νομικά πρόσωπα (Μικρές / Πολύ Μικρές, Μεσαίες & Μεγάλες Επιχειρήσεις) καθώς και Υπό σύσταση επιχειρήσεις

19.2.3 Οριζόντια ενίσχυση / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας περιοχής εφαρμογής	19.2.3.1	Οριζόντια εφαρμογή μεταποίησης, εμπορίας και/ή ανάπτυξης γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα γεωργικό προϊόν με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.	Φυσικά ή νομικά πρόσωπα (Μικρές / Πολύ Μικρές, Μεσαίες & Μεγάλες Επιχειρήσεις) καθώς και Υπό σύσταση επιχειρήσεις
	19.2.3.3	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.	Φυσικά ή νομικά πρόσωπα (Μικρές / Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις) καθώς και Υπό σύσταση επιχειρήσεις
	19.2.3.4	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση, και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.	Φυσικά ή νομικά πρόσωπα (Μικρές / Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις) καθώς και Υπό σύσταση επιχειρήσεις
	19.2.3.5	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.	Φυσικά ή νομικά πρόσωπα (Μικρές / Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις) καθώς και Υπό σύσταση επιχειρήσεις
	19.2.6 Ανάπτυξη και βελτίωση	19.2.6.2 Επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες και στην επεξεργασία, κινητοποίηση και εμπορία δασικών προϊόντων	Φυσικά ή νομικά πρόσωπα (Μικρές / Πολύ Μικρές, Μεσαίες & Μεγάλες Επιχειρήσεις) καθώς και Υπό σύσταση επιχειρήσεις

Γενικότερα οι δικαιούχοι δύναται να είναι:

- α. υφιστάμενες, είτε υπό ίδρυση επιχειρήσεις. Ειδικά για τις υπό ίδρυση ατομικές επιχειρήσεις, αρκεί η αίτηση στήριξης ενώ για τα Νομικά Πρόσωπα απαιτείται η κατάθεση καταστατικού ή σχεδίου καταστατικού συνημμένο στην αίτηση στήριξης, καθώς και απόκτηση ΑΦΜ.
  - β. το νομικό πρόσωπο που έχει συστήσει την ΟΤΔ ή μέλος που την απαρτίζει συμπεριλαμβανομένων και των μελών της ΕΔΠ καθώς επίσης και μέλη του ΔΣ του νομικού προσώπου, σε επίπεδο φορέων. Τα φυσικά πρόσωπα που εκπροσωπούν τους παραπάνω φορείς δεν μπορεί να είναι δικαιούχοι.
  - γ. εργαζόμενος σε ΝΠΙΔ εφόσον δεν κωλύεται από διατάξεις του καταστατικού της ΝΠΙΔ ή εργαζόμενος σε ΝΠΔΔ και στο Δημόσιο τομέα, που διαθέτει σχετική άδεια από Υπηρεσιακό Συμβούλιο ή άλλο αρμόδιο όργανο, για επιχειρηματική δραστηριότητα.
2. Επισημαίνεται ότι: οι υπό ίδρυση επιχειρήσεις:
- α) υποβάλλουν αίτηση στήριξης κάνοντας χρήση του προσωπικού ΑΦΜ του Νόμιμου εκπροσώπου,

β) υποχρεούνται μετά την αίτηση στήριξης να αποκτήσουν ΑΦΜ και να προσκομίσουν την έναρξη δραστηριότητας στην ΟΤΔ:

αα) επτά (7) ημερολογιακές ημέρες από την δημοσιοποίηση του Πίνακα Αποτελεσμάτων, σε περίπτωση εγκεκριμένης αίτησης ή

ββ) επτά (7) ημερολογιακές ημέρες από την δημοσιοποίηση του Πίνακα Κατάταξης, σε περίπτωση εγκεκριμένης αίτησης από την διαδικασία των ενστάσεων.

Οι παραπάνω προθεσμίες μπορούν να παραταθούν μετά από αίτημα του δικαιούχου και έγκριση από την ΟΤΔ

3. Οι δικαιούχοι θα πρέπει να δραστηριοποιούνται ή να δραστηριοποιηθούν σε επιλέξιμους τομείς δραστηριότητας (ΚΑΔ), οι οποίοι δεν έρχονται σε αντίθεση με την παρούσα.

Επισημαίνεται πως εάν η αίτηση στήριξης αφορά μεταποίηση ή/και συσκευασία/τυποποίηση και εμπορία τότε η αίτηση δύναται να κατατεθεί στις Υποδράσεις 19.2.3.1 ή 19.2.2.2, ανάλογα με την φύση του προιόντος. Ειδικότερα στις περιπτώσεις όπου σύμφωνα με την αίτηση στήριξης υφίσταται τυποποίηση και συσκευασία γεωργικών προιόντων από τον δυνητικό δικαιούχο ο οποίος στην συνέχεια αποθηκεύει ή / και διαθέτει – εμπορεύεται το τελικό προϊόν στην αγορά τότε το επενδυτικό σχέδιο θεωρείται ότι αφορά στην υποδράση 19.2.3.1 ή 19.2.2.2 ανάλογα με την φύση του προιόντος.

Εάν η αίτηση στήριξης αφορά αποκλειστικά ΚΑΔ εμπορίας επισημαίνεται ότι αυτή κατατίθεται στις αντίστοιχες υποδράσεις που καλύπτουν ΚΑΔ εμπορίας και όχι στις Υποδράσεις 19.2.3.1 ή 19.2.2.2.

4. Δικαιούχοι δεν είναι:

- α. Εξωχώριες / υπεράκτιες εταιρείες
β. Προβληματικές επιχειρήσεις με βάση τον ορισμό της προβληματικής επιχείρησης στον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 αρ. 2 σημείο 18. Η συγκεκριμένη διάταξη δεν αφορά σε πράξεις που ενισχύονται βάσει των Κανονισμών (ΕΕ) 1305/2013, 1407/2013 και του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 (άρθρο 22).

- γ. Φυσικά πρόσωπα:

- αα) του Υπηρεσιακού Πυρήνα της ΟΤΔ.
Ββ) στελέχη του φορέα που έχει συστήσει την ΟΤΔ.

- Γγ) εκπρόσωποι φορέων στην Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ) στο Διοικητικό Συμβούλιο του φορέα που έχει συστήσει την ΟΤΔ.

- δ. Δυνητικοί δικαιούχοι στους οποίους έχουν επιβληθεί πρόστιμα τα οποία έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για:
Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι) ή Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι).

- ε. Νομικά πρόσωπα, στα οποία μετέχει ως εταίρος, εκπρόσωπος φορέα που συμμετέχει στην ΕΔΠ ή/και στο Διοικητικό Συμβούλιο του φορέα (εταιρικό σχήμα) που έχει συστήσει την ΟΤΔ .

στ. Δυνητικοί δικαιούχοι, οι οποίοι είναι υπόχρεοι σε ανάκτηση παράνομης κρατικής ενίσχυσης κατόπιν προηγούμενης απόφασης της ΕΕ σε περίπτωση χρήσης του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.

5. Αναλυτικά οι υποδράσεις και τα καθεστώτα ενίσχυσης των ΤΠ περιγράφονται στο άρθρο 3 της KYA 2635/13-09-2017 (Β' 3313). Για τις ανάγκες της παρούσας οι υποδράσεις αναφέρονται, σύμφωνα με την κωδικοποίηση της εν λόγω KYA.

6. Για δράσεις που ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και θα εξετασθούν στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, είναι απαραίτητο να περιέχονται στο φάκελο που θα υποβληθεί προς αξιολόγηση στοιχεία προκειμένου να εξετασθεί η εκπλήρωση των προϋποθέσεων του Γενικού και Ειδικού μέρους του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού.
7. Δεν θεωρείται διαφορετική υποδράση, η διαφοροποίηση μεταξύ οριζόντιας εφαρμογής μιας υποδράσης και εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους στο ίδιο ΤΠ. εφόσον το περιεχόμενο της υποδράσης είναι το ίδιο (άρθρο 3 KYA 2635/13-09-2017 (Β' 3313)).
8. Σε περίπτωση πράξεων που αφορούν ίδρυση νέας επιχείρησης ή εκσυγχρονισμό υφιστάμενης και περιλαμβάνουν επενδύσεις σε νέες ή υφιστάμενες υποδομές, απαιτούνται είτε αποδεικτικά ιδιοκτησίας στο όνομα του δικαιούχου είτε μακροχρόνια μίσθωση/παραχώρηση επί του γηπέδου ή του οικοπέδου ή/και του ακινήτου, στις οποίες πραγματοποιούνται οι επενδύσεις που να καλύπτει χρονική περίοδο, τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών από τη δημοσιοποίηση της σχετικής πρόσκλησης.

Στις παραπάνω πράξεις όταν δεν περιλαμβάνεται επέμβαση στον φέροντα οργανισμό του κτιρίου ή σε περίπτωση μικρών προσθηκών-βοηθητικών κτισμάτων εντός του οικοπέδου/γηπέδου που συμπληρώνουν την λειτουργικότητα του κτιρίου, απαιτούνται αποδεικτικά μίσθωσης/παραχώρησης τουλάχιστον εννέα (9) ετών από τη δημοσιοποίηση της σχετικής πρόσκλησης.

Κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων στήριξης δυνητικών δικαιούχων που υπάγονται στις διατάξεις του ν. 4430/2016 (Α' 205) γίνονται αποδεκτά έγγραφα αρχικής παραχώρησης έως πέντε (5) ετών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 185 του ν. 3463/2006 (Α' 114) «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων» παρ. 2Α, με την υποχρέωση του παραχωρησιούχου φορέα Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομίας, μέσω σχετικής Υπεύθυνης Δήλωσης που υποβάλει με την αίτηση στήριξης, να αιτηθεί την περαιτέρω παραχώρηση του ακινήτου εφόσον ενταχθεί στο πρόγραμμα, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 192 του ν. 3463/2006 (Α' 114) όπως αντικαταστάθηκε από τον ν. 4555/2018 άρθρο 196 (Α' 133) ώστε το συνολικό χρονικό διάστημα της παραχώρησης να είναι σύμφωνο με τις διατάξεις του εν λόγω άρθρου.

Σε περιπτώσεις χρηματοδότησης με βάση τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 θα πρέπει να πληρείται ο χαρακτήρας κινήτρου.

9. Κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης στο ΤΠ, γίνονται δεκτά προσύμφωνα μίσθωσης/παραχώρησης ή αγοράς γηπέδου ή του οικοπέδου ή/και του ακινήτου τα οποία τα οποία είναι εν ισχύ κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης, ενώ τα συμφωνητικά πρέπει να προσκομίζονται με την υπογραφή της σύμβασης μεταξύ ΟΤΔ και δικαιούχου.

Επισημαίνεται ότι τα προσύμφωνα δεν πρέπει να αποτελούν ανάληψη υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση, έτσι ώστε να πληρείται ο χαρακτήρας κινήτρου στην περίπτωση επενδύσεων που υλοποιούνται βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.

Οι παραπάνω χρονικοί περίοδοι, υπολογίζονται από την ημερομηνία δημοσιοποίησης της πρόσκλησης, ανεξάρτητα από την ημερομηνία υπογραφής των σχετικών εγγράφων. Σε κάθε περίπτωση η ημερομηνία υπογραφής τους θα πρέπει να είναι πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης.

10. Το γήπεδο ή το οικόπεδο ή το ακίνητο θα πρέπει να είναι ελεύθερο βαρών, εκτός της περίπτωσης που το βάρος έχει προκύψει από επιχειρηματικό δάνειο για την ίδια φύση

επένδυσης ή θα προκύψει από επιχειρηματικό δάνειο για την υλοποίηση της πρότασης ή από δάνειο για την αντιμετώπιση φυσικής καταστροφής, από την οποία επλήγη η επιχείρηση. Σε περιπτώσεις άυλων ενεργειών, προμήθειας εξοπλισμού που δεν απαιτεί μόνιμη εγκατάστασή ή ήπιων ενεργειών που δεν συνδέονται μόνιμα και σταθερά με το ακίνητο, δεν απαιτείται ο έλεγχος ύπαρξης βαρών και διεκδικήσεων.

11. Είναι επιλέξιμη δαπάνη η αγορά οικοδομημένης ή μη οικοδομημένης γης, σε πράξεις που περιλαμβάνουν κτιριακές υποδομές, για ποσό που ανέρχεται μέχρι το 10 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών της πράξης. Για εγκαταλελειμένες και πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν κτίρια, το όριο αυτό αυξάνεται στο 15 %.

12. Ο ΦΠΑ, είναι επιλέξιμος, κατά το μέρος που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ.

13. Σε περίπτωση που σκοπός της πράξης είναι αποκλειστικά ή εν μέρει ο οινοτουρισμός με την έννοια του ν. 4276/2014 (Α' 155), τότε ο δικαιούχος οφείλει να τηρεί στο σύνολό του ή στο μέρος που αναλογεί στην επένδυση τις προδιαγραφές της ΚΥΑ 1746/21-01-2015 (Β' 135).

14. Τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής παρουσιάζονται αναλυτικά στο Παράρτημα της Πρόσκλησης II-1 : Οδηγός Επιλεξιμότητας-Επιλογής.

Εν προκειμένω τα κριτήρια επιλεξιμότητας δύναται να παίρνουν τιμές «ΝΑΙ» ή «ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ». Σε περίπτωση όπου ένα ή περισσότερα κριτήρια πάρουν τιμή «ΟΧΙ», η αίτηση στήριξης κρίνεται «μη παραδεκτή».

Τα κριτήρια επιλογής παίρνουν τιμές όπως περιλαμβάνονται στις Στήλες «ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ» του πίνακα του κεφαλαίου 4. «ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ» του Παραρτήματος II-1: «Οδηγός Επιλεξιμότητας – Επιλογής» και πολλαπλασιάζονται με τη αντίστοιχη βαρύτητα που ορίζεται στο πίνακα για κάθε ύποδράση (στις υποδράσεις τις οποίες κάποιο κριτήριο επιλογής δεν εφαρμόζεται, δεν δίνεται ποσοστό βαρύτητας στον πίνακα). Το αποτέλεσμα κάθε κριτηρίου αθροίζεται και προκύπτει η συνολική βαθμολογία. Κάθε κριτήριο βαθμολογείται από 0-100 ανάλογα με το βαθμό επίτευξης του.

15. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης των κριτηρίων επιλεξιμότητας και επιλογής περιλαμβάνονται στην τελευταία στήλη του πίνακα του Παραρτήματος II-1 Οδηγός Επιλεξιμότητας – Επιλογής της προκήρυξης

Επισημαίνεται ότι η άδεια περιβαλλοντικών επιπτώσεων είναι υποχρεωτικό δικαιολογητικό και προσκομίζεται στην ΟΤΔ πριν την υπογραφή της σύμβασης μεταξύ ΟΤΔ και δικαιούχου.

Η άδεια περιβαλλοντικών επιπτώσεων δεν αποτελεί κριτήριο επιλογής.

16. Για να είναι οι ενισχύσεις συμβατές με τους κοινοτικούς κανόνες θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα παρακάτω, ανάλογα με το καθεστώς ενίσχυσης της πράξης:

I. **Σε περίπτωση χρήσης του Καν. Ε.Ε. 1407/2013, προκειμένου να είναι οι ενισχύσεις συμβατές με τον Κανονισμό αυτό πρέπει να ληφθούν υπόψη οι παρακάτω όροι και προϋποθέσεις:**

A. Γενικοί όροι:

1. Ο παρόν κανονισμός δεν εφαρμόζεται στις:

α) Ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, που εμπίπτουν στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 104/2000 του Συμβουλίου

β) Ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων

γ) Ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- i. όπου το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα τέτοιων προϊόντων που πωλούνται από_πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις,
- ii. όπου η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς

δ) Ενισχύσεις για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων αγαθών αντί των εισαγόμενων, βάσει των ιδρυτικών Συνθηκών της ΕΕ

ε) Στην περίπτωση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους τομείς οι οποίοι αναφέρονται στα στοιχεία α), β) ή γ) της παραγράφου 1 και δραστηριοποιούνται επίσης σε έναν ή περισσότερους από τους τομείς οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού ή ασκούν άλλες δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε ενισχύσεις χορηγούμενες στους τελευταίους αυτούς τομείς ή δραστηριότητες, υπό την προϋπόθεση ότι με κατάλληλα μέσα, όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση του κόστους, διασφαλίζεται ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ήσσονος σημασίας που χορηγείται δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

στ) Επίσης ο κανονισμός Ε.Ε. 1407/2013 δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, ιδίως δε ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα.

B. Ειδικοί όροι

1) Η ενίσχυση, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 200.000€ Δημόσιας Δαπάνης, συναθροίζοντας και τυχόν ενισχύσεις που έχουν ληφθεί ή θα ληφθούν, από άλλα μέτρα που υπάγονται στο καθεστώς deminimis, σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών και από οποιοδήποτε φορέα χορήγησης σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης.

Σε περίπτωση επένδυσης από επιχείρηση που εκτελεί οδικές εμπορευματικές μεταφορές για λογαριασμό τρίτων το ποσό των ενισχύσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 100.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών και να μην χρησιμοποιείται ενίσχυση ήσσονος σημασίας για την απόκτηση οχημάτων οδικών εμπορευματικών μεταφορών. Εάν μια επιχείρηση εκτελεί οδικές εμπορευματικές μεταφορές για λογαριασμό τρίτων, και ασκεί και άλλες δραστηριότητες για τις οποίες ισχύει το ανώτατο όριο των 200 000 ευρώ, θα ισχύει το ανώτατο όριο των 200.000 ευρώ για την επιχείρηση, με την προϋπόθεση ότι υπάρχει διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή διάκριση των στοιχείων του κόστους, ούτως ώστε η στήριξη της δραστηριότητας των οδικών εμπορευματικών μεταφορών να μην υπερβαίνει το ποσό των 100.000 ευρώ και να μη χρησιμοποιείται ενίσχυση ήσσονος σημασίας για την απόκτηση οχημάτων οδικών εμπορευματικών μεταφορών.

23

- 2) Όταν σημειωθεί υπέρβαση του σχετικού ανώτατου ορίου που ορίζεται προηγουμένως, με τη χορήγηση νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, κανένα τμήμα της εν λόγω νέας ενίσχυσης δεν δύναται να υπαχθεί στο ευεργέτημα του εν λόγω Κανονισμού.
- 3) Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας θεωρείται ότι χορηγείται κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης. Ο έλεγχος σώρευσης διενεργείται οπωσδήποτε κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων στήριξης και πριν την υπογραφή της σύμβασης.
- 4) Απαγορεύεται η σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλεξιμες δαπάνες ή με κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης υψηλού κινδύνου, αν η σώρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.
- 5) Τα ανωτέρω όρια ισχύουν υπό το πρίσμα του όρου της «ενιαίας επιχείρησης». Στον όρο «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται, για τους σκοπούς του εν λόγω Κανονισμού, όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους:
- α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·
  - β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·
  - γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας·
  - δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.
- Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) του πρώτου εδαφίου με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται, επίσης ενιαία επιχείρηση.
- 6) Σε περίπτωση συγχωνεύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνεύόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσο η νέα ενίσχυση ήσσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο. Οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που είχαν χορηγηθεί νομίμως πριν από τη συγχώνευση ή την εξαγορά παραμένουν νόμιμες.
- 7) Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ήσσονος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας πρέπει να κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης.

- 8) Πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης, το οικείο κράτος μέλος φροντίζει επίσης να λάβει από την αποδέκτρια επιχείρηση δήλωση, σε έγγραφη ή ηλεκτρονική μορφή, για οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ήσσονος σημασίας την οποία έλαβε η οικεία επιχείρηση βάσει του παρόντος κανονισμού ή άλλων κανονισμών για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας κατά τα δύο προηγούμενα οικονομικά έτη και κατά το τρέχον οικονομικό έτος.
- 9) Τα κράτη μέλη χορηγούν νέα ενίσχυση ήσσονος σημασίας σύμφωνα με τον Καν. ΕΕ 1407/2013, μόνο αφού εξακριβώσουν ότι η ενίσχυση αυτή δεν αυξάνει το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που έχουν χορηγηθεί στην οικεία επιχείρηση σε επίπεδο που υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 και ότι τηρούνται όλοι οι όροι που καθορίζονται στον κανονισμό αυτό.

II. Σε περίπτωση χρήσης του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, προκειμένου να είναι οι ενισχύσεις συμβατές με τον Κανονισμό αυτό πρέπει να ληφθούν υπόψη οι όροι και προϋποθέσεις:

A. Γενικοί όροι:

Ο Καν. Ε.Ε. 651/2014 δεν εφαρμόζεται:

1. στις ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, και συγκεκριμένα στις ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα·
2. στις ενισχύσεις που εξαρτώνται από την κατά προτίμηση χρήση εγχώριων προϊόντων αντί των εισαγομένων
3. στους τομείς Αλιείας και υδατοκαλλιέργειας·
4. στις ενισχύσεις που χορηγούνται στον τομέα της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής·
5. στην μεταποίηση και εμπορία γεωργικών προϊόντων αν: ι)το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις· ή ii) όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς·
6. στις ενισχύσεις που διευκολύνουν την παύση λειτουργίας μη ανταγωνιστικών ανθρακωρυχείων, που εμπίπτουν στην απόφαση 2010/787/ΕΕ του Συμβουλίου
7. σε επιχειρήσεις κατά των οποίων εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη
8. στις ενισχύσεις για προβληματικές επιχειρήσεις. Ωστόσο, ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται κατά παρέκκλιση σε επιχειρήσεις που δεν ήταν προβληματικές την 31η Δεκεμβρίου 2019, αλλά κατέστησαν προβληματικές κατά την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2020 έως την 31η Δεκεμβρίου 2021.
9. στα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που συνιστούν παραβίαση του δικαίου της Ένωσης που τα καθιστά παράνομα στο σύνολό τους, και συνεπάγονται ιδίως:
α) την υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί στο αντίστοιχο κράτος μέλος είτε την έδρα του είτε την κύρια εγκατάστασή του. Είναι αποδεκτή η υποχρέωση του δικαιούχου να έχει, κατά τη χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, εγκατάσταση ή υποκατάστημα στο κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση·

- β) την υποχρέωση του δικαιούχου να χρησιμοποιεί προϊόντα εγχώριας παραγωγής ή εθνικές υπηρεσίες.
10. Όταν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται τόσο στους τομείς που εξαιρούνται από τον κανονισμό όσο και στους τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κανονισμού, ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται στους τομείς ή δραστηριότητες της δεύτερης αυτής περίπτωσης, υπό την προϋπόθεση ότι τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, με τα κατάλληλα μέσα, όπως τον διαχωρισμό των δραστηριοτήτων ή τη διάκριση των δαπανών, ότι οι δραστηριότητες που ασκούνται στους εξαιρούμενους τομείς δεν επωφελούνται από τις ενισχύσεις που χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού.

Β. Επιπλέον, ο Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014 (άρθρο 6), θέτει τις παρακάτω προϋποθέσεις προκειμένου να τυγχάνει εφαρμογής:

- 1) Οι ενισχύσεις μπορούν να τύχουν απαλλαγής μόνον εάν έχουν χαρακτήρα κινήτρου. Για τον σκοπό αυτό δεν πρέπει να έχει γίνει έναρξη εργασιών του υπό ενίσχυση επενδυτικού σχεδίου πριν από την υποβολή της αίτησης υποβολής από τους δικαιούχους στο πλαίσιο της παρούσας. Σε αντίθετη περίπτωση το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου καθίσταται μη επιλέξιμο προς χρηματοδότηση.
- 2) Σώρευση (άρθρο 8):
  - I. για τα όρια και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό της ενίσχυσης,
  - II. οι απαλλασσόμενες ενισχύσεις μπορούν να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εάν πρόκειται για διαφορετικές προσδιορίσμες δαπάνες,
  - III. δεν επιτρέπεται η σώρευση των απαλλασσόμενων ενισχύσεων με οποιεσδήποτε άλλες ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, εάν το αποτέλεσμα υπερβαίνει την υψηλότερη ένταση ενίσχυσης/το υψηλότερο ποσό ενίσχυσης που εφαρμόζεται στην ενίσχυση αυτή,
  - IV. οι κρατικές ενισχύσεις που τυγχάνουν απαλλαγής δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 δεν σωρεύονται με οποιεσδήποτε ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο κεφάλαιο III του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.
- 3) Οι οφειλόμενες για το μέλλον ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων που καταβάλλονται σε περισσότερες δόσεις, ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης.

Γ. Σε περίπτωση χρήσης του άρθρου 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 (Περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις) πέραν των όρων χρήσης του σημείου II ισχύουν οι παρακάτω πρόσθετες προϋποθέσεις:

Το άρθρο 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 δεν εφαρμόζεται:

Στις ενισχύσεις που ευνοούν δραστηριότητες στον τομέα του χάλυβα, του λιγνίτη, του άνθρακα, στον τομέα των μεταφορών και στη συναφή υποδομή, καθώς και στην παραγωγή αποθήκευση, μεταφορά, διανομή και τις υποδομές ενέργειας καθώς ενισχύσεις στον ευρυζωνικό τομέα.

Στις περιφερειακές ενισχύσεις υπό μορφή καθεστώτων που στοχεύουν σε περιορισμένο αριθμό συγκεκριμένων τομέων οικονομικής δραστηριότητας τα καθεστώτα που αφορούν τουριστικές δραστηριότητες, ή τη μεταποίηση και την εμπορία γεωργικών προϊόντων δεν θεωρείται ότι στοχεύουν σε συγκεκριμένους τομείς οικονομικής δραστηριότητας.

Ειδικοί όροι άρθρου 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014

- 1) Οι Περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εάν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας του Κεφαλαίου I του Καν. ΕΕ 651/2014 και οι όροι του παρόντος άρθρου.
- 2) Στις ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παρ. 3 στοιχείο α) της Συνθήκης, οι ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται για αρχικές επενδύσεις, ανεξάρτητα από το μέγεθος του δικαιούχου. Στις ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παρ. 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, οι ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται σε ΜΜΕ για οποιαδήποτε μορφή αρχικής επένδυσης και σε μεγάλες επιχειρήσεις μόνο για αρχική επένδυση που δημιουργεί νέα οικονομική δραστηριότητα στην οικεία περιοχή. Οι ενισχύσεις χορηγούνται αποκλειστικά για αρχικές επενδύσεις σύμφωνα με τον σχετικό ορισμό.
- 3) Επιλέξιμες είναι οι επενδυτικές δαπάνες για ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού.
- 4) Διατήρηση της επένδυσης στην περιοχή για τουλάχιστον 3 έτη για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ).
- 5) Τα αποκτώμενα στοιχεία ενεργητικού πρέπει να είναι καινούρια.
- 6) Για δαπάνες που συνδέονται με τη μίσθωση για γήπεδα και κτήρια, η μίσθωση πρέπει να συνεχίζεται για τουλάχιστον τρία έτη (ΜΜΕ) μετά την ολοκλήρωση του έργου.
- 7) Για απόκτηση περιουσιακών στοιχείων στο πλαίσιο της αρχικής επένδυσης, μόνον οι δαπάνες για αγορά από τρίτους που δεν σχετίζονται με τον αγοραστή, εφόσον η συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους όρους της αγοράς. Εάν έχει ήδη χορηγηθεί ενίσχυση για στοιχεία ενεργητικού πριν από την αγορά τους, το εν λόγω κόστος αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες. Αν μέλος της οικογένειας ή υπάλληλος του αρχικού ιδιοκτήτη αναλαμβάνει μια μικρή επιχείρηση, τότε δεν ισχύει ο όρος για αγορά από τρίτους που δεν σχετίζονται με τον αγοραστή. Η απόκτηση μετοχών δεν συνιστά αρχική επένδυση.
- 8) Όσον αφορά ενισχύσεις που χορηγούνται σε μεγάλες επιχειρήσεις ή ΜΜΕ για διαφοροποίηση υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης, οι επιλέξιμες δαπάνες πρέπει να υπερβαίνουν κατά τουλάχιστον 200% τη λογιστική αξία (ένα έτος πριν από την έναρξη των εργασιών) των στοιχείων ενεργητικού που επαναχρησιμοποιούνται.
- 9) Οι δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού είναι επιλέξιμες, εάν τα εν λόγω στοιχεία:

- χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση,
- είναι αποσβεστέα
- αγοράζονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή,
- περιλαμβάνονται στα στοιχεία ενεργητικού του δικαιούχου και παραμένουν συνδεδεμένα με το ενισχυόμενο έργο επί τουλάχιστον πέντε έτη (τρία έτη για τις ΜΜΕ),
- για μεγάλες επιχειρήσεις: ανώτατο ποσοστό 50% των συνολικών επιλέξιμων επενδυτικών δαπανών για την αρχική επένδυση για τις ΜΜΕ το 100% του κόστους των άυλων περιουσιακών στοιχείων είναι επιλέξιμο.

10) Η ένταση ενίσχυσης, δεν υπερβαίνει τη μέγιστη ένταση ενίσχυσης που προσδιορίζεται στον χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης.

11) Ενιαίο επενδυτικό έργο: Αρχική επένδυση σε άλλη ενισχυόμενη επένδυση —ίδιος δικαιούχος (σε επίπεδο ομίλου)— εντός τριών ετών από την ημερομηνία έναρξης των εργασιών στην ίδια περιφέρεια NUTS3 (νομός) θεωρείται ότι ανήκει σε ενιαίο επενδυτικό έργο. Σε περίπτωση μεγάλου επενδυτικού έργου, το συνολικό ποσό της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το προσαρμοσμένο ποσό ενίσχυσης για μεγάλα επενδυτικά έργα.

12) Η συμμετοχή του δικαιούχου ανέρχεται τουλάχιστον στο 25% των επιλέξιμων δαπανών είτε μέσω ιδίων πόρων είτε μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης, και με μορφή που δεν περιέχει στοιχεία κρατικής στήριξης.

13) Ο δικαιούχος επιβεβαιώνει ότι, κατά τα δύο έτη που προηγούνται της αίτησης για ενίσχυση, δεν έχει προβεί σε μετεγκατάσταση στην επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία θα πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση για την οποία ζητείται η ενίσχυση, και δεσμεύεται ότι δεν θα το πράξει εντός μέγιστης περιόδου δύο ετών μετά την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης για την οποία ζητείται η ενίσχυση.

Άρθρο 4

Δαπάνες

4.1 Περίοδος Επιλεξιμότητας δαπανών

1. Ως έναρξη της περιόδου επιλεξιμότητας των δαπανών θεωρείται η οριστική υποβολή της αιτήσεως από το δικαιούχο στο Πληροφορικό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) με εξαίρεση τις πράξεις που εμπύπτουν στον Καν 1407/2013 η επιλεξιμότητα των οποίων ξεκινάει από την 21.12.2016 ημερομηνία έγκρισης του Τοπικού Προγράμματος (ΦΕΚ 4111/B/21.12.16). Δαπάνες που πραγματοποιούνται και εξοφλούνται πριν την τελική ένταξη της πράξης, γίνονται με αποκλειστική ευθύνη του δικαιούχου. Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες των οποίων το φυσικό αντικείμενο έχει ολοκληρωθεί, πριν από την υποβολή αίτησης στήριξης στην ΟΤΔ, ανεξάρτητα αν ο δυνητικός δικαιούχος έχει εκτελέσει ή όχι τις σχετικές πληρωμές
2. Όσον αφορά στις Γενικές Δαπάνες, είναι επιλέξιμες:
  - a. από την ημερομηνία έγκρισης του τοπικού προγράμματος (ΦΕΚ 4111/B/21.12.16), για χρήση των Καν 1305/2013 και 1407/2013.

β. Από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης για χρήση του Καν. 651/2014 Οι Γενικές δαπάνες για να είναι επιλέξιμες θα πρέπει να αφορούν αποκλειστικά το προτεινόμενο έργο.

3. Ειδικότερα, όσον αφορά στις πράξεις οι οποίες υλοποιούνται δυνάμει του Κανονισμού 651/2014 πρέπει να πληρείται ο χαρακτήρας κινήτρου και για τον σκοπό αυτό δεν πρέπει να έχει γίνει έναρξη εργασιών του υπό ενίσχυση σχεδίου πριν από την οριστική υποβολή της αίτησης ενίσχυσης από τους δικαιούχους. Οι προπαρασκευαστικές εργασίες και η αγορά γης, που πραγματοποιούνται πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης δεν αναιρούν τον χαρακτήρα κινήτρου. Στην περίπτωση αυτή αποτελούν μη επιλέξιμη δαπάνη.

4.2 Επιλέξιμες και μη δαπάνες

4.2.1 Επιλέξιμες δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο των επενδυτικών προτάσεων για όλες τις κατηγορίες υποδράσεων δύναται να είναι:

- α. Η αγορά, η κατασκευή ή βελτίωση ακινήτου. Είναι επιλέξιμη δαπάνη η αγορά οικοδομημένης ή μη οικοδομημένης γης, σε περιπτώσεις πράξεων που περιλαμβάνουν κτιριακές υποδομές, προκειμένου να εξυπηρετούνται οι ανάγκες της επένδυσης, για ποσό μέχρι το 10 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών της πράξης. Για εγκαταλελευμένες και πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν κτίρια, το όριο αυτό αυξάνεται στο 15 %. Επιτρόσθετα είναι επιλέξιμες οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου έως το 10% των συνολικών επιλέξιμων δαπανών της πράξης. Σε περιπτώσεις εκσυγχρονισμών, κατόπιν αιτιολογημένης πρότασης είναι δυνατή η υπέρβαση του εν λόγω ανώτατου ποσοστού σε σχέση με τις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες της πράξης.
- β. Αγορά, (συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς και εγκατάστασης) εξοπλισμού και ο εξοπλισμός εργαστηρίων στο βαθμό που εξυπηρετεί τη λειτουργία της επένδυσης. Επίσης, ο εξοπλισμός παραγωγής ενέργειας ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, εξοικονόμησης ύδατος και επεξεργασίας αποβλήτων εφόσον αντιστοιχούν στην δυναμικότητα ή της ανάγκες της μονάδας και δεν αποτελούν μεμονωμένη δαπάνη αλλά συμπληρωματική δαπάνη σε παραγωγικές επενδύσεις. Σε περίπτωση χρήσης του άρθρου 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 δεν είναι επιλέξιμες οι ενισχύσεις για παραγωγή ενέργειας και επομένως ο εξοπλισμός παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
- γ. Αγορά καινούργιων οχημάτων και συγκεκριμένα: i) Οχημάτων μεταφοράς προϊόντων ειδικού τύπου τα οποία, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, θεωρούνται απαραίτητα για την λειτουργία της επένδυσης. Το ύψος της δαπάνης για την αγορά οχημάτων ειδικού τύπου δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% του προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου. ii) Μέσων εσωτερικής μεταφοράς που καλύπτουν τις ανάγκες της επένδυσης. Δεν είναι επιλέξιμα μεταφοράς προσωπικού ή πελατών, εκτός αν σε επιμέρους υποδράσεις περιγράφεται διαφορετικά. Σε περίπτωση χρήσης του Κανονισμού (ΕΕ) 1407/2013, δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για την απόκτηση οχημάτων σε επιχειρήσεις που εκτελούν οδικές εμπορευματικές μεταφορές για λογαριασμό τρίτων.
- δ. Απόκτηση πιστοποιητικών διασφάλισης ποιότητας, τα οποία είναι αναγνωρισμένα από διεθνή ή εθνικά πρότυπα. Στις δαπάνες αυτές περιλαμβάνονται οι δαπάνες συμβούλου και πιστοποίησης.

- ε. Δαπάνες εξοπλισμού επιχείρησης, όπως αγορά fax, τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών, λογισμικών, περιφερειακών μηχανημάτων και φωτοτυπικών.
- στ. Δαπάνες συστημάτων ασφαλείας εγκαταστάσεων, συστημάτων πυροσβεστικής προστασίας εγκαταστάσεων.
- ζ. Γενικές δαπάνες συνδεόμενες με τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό της μονάδας, όπως αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών και συμβούλων, αμοιβές για συμβουλές σχετικά με την περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για μελέτες σκοπιμότητας. Επίσης στις δαπάνες αυτές δύνανται να συμπεριλαμβάνονται και συμβουλευτικές υπηρεσίες για την υποβολή και την τεχνική υποστήριξη της αίτησης στήριξης. Οι δαπάνες αυτές δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 10% του Συνολικού Κόστους της πράξης. Από τις ανωτέρω δαπάνες όταν γίνεται χρήση του άρθρου 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, επιλέξιμες δύνανται να είναι μόνο όσες πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 46 περίπτωση II Γιι9 και μπορεί να θεωρηθούν άυλα στοιχεία ενεργητικού. Στις περιπτώσεις πράξεων που ενισχύονται βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 οι δαπάνες συμβουλευτικών υπηρεσιών για την υποβολή και την τεχνική υποστήριξη της αίτησης στήριξης δεν είναι επιλέξιμες.
- η. Δαπάνες όπως απόκτηση ή ανάπτυξη λογισμικού και αποκτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών, δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, εμπορικών σημάτων, δημιουργία αναγνωρίσιμου σήματος (ετικέτας) του προϊόντος, έρευνα αγοράς για τη διαμόρφωση της εικόνας του προϊόντος (συσκευασία, σήμανση).
- θ. Δαπάνες προβολής, όπως ιστοσελίδα, έντυπα, διαφήμιση και συμμετοχή σε εκθέσεις και μέχρι το 10% του συνολικού κόστους της πράξης. Στις περιπτώσεις πράξεων που ενισχύονται βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 (άρθρο 14) οι ανωτέρω δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες.
- ι. Δαπάνες σύνδεσης με Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας (ΟΚΩ) όπως ενδεικτικά ΔΕΗ, ύδρευση, αποχέτευση, τηλεφωνοδότηση κλπ, εντός των ορίων του οικοπέδου. Στις περιπτώσεις πράξεων που ενισχύονται βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 (άρθρο 14) οι ανωτέρω δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες.
- ια. Ασφαλιστήριο συμβόλαιο κατά παντός κινδύνου, κατά τη διάρκεια των εργασιών της επένδυσης (υποχρεωτική ασφάλιση). Στις περιπτώσεις πράξεων που ενισχύονται βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 (άρθρο 14) οι ανωτέρω δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες.
- ιβ. Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης, πληρωτέες από τον δικαιούχο στο προσωπικό του, εφόσον αυτό προσελήφθη, για να εργασθεί αποκλειστικά για την υλοποίηση της επένδυσης και να απολυθεί με την ολοκλήρωσή του, σε περίπτωση αυτεπιστασίας. Στις περιπτώσεις πράξεων που ενισχύονται βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 (άρθρο 14) οι ανωτέρω δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες.
- ιγ. **Ειδικά για τις Υποδράσεις 19.2.2.2, 19.2.3.1** : Οι επιλέξιμες δαπάνες, πέραν των ανωτέρω περιπτώσεων 1 έως 12, στο πλαίσιο των επενδυτικών προτάσεων στις εν λόγω Υποδράσεις του παρόντος Άρθρου, είναι:
- Δαπάνες που σχετίζονται με την διαμόρφωση χώρων προβολής, δοκιμής των προϊόντων της επιχείρησης καθώς και του αντίστοιχου εξοπλισμού (όπως εξοπλισμός αναπαραγγής ήχου και εικόνας) που απαιτείται σε περίπτωση που η επιχείρηση διατηρεί ή δημιουργεί χώρο επισκέψιμο για το κοινό και επιχειρηματίες.

- Εργασίες πράσινου δενδροφυτεύσεις, γκαζόν, καθώς και έργα διακόσμησης (εντός του λειτουργικού χώρου της επιχείρησης) σε περίπτωση που η επιχείρηση διατηρεί ή δημιουργεί χώρο επισκέψιμο για το κοινό και επιχειρηματίες.
- Η αγορά συγκροτήματος ψυχρής έκθλιψης ελαιολάδου, μέχρι του ποσού των 30.000€. Η δαπάνη αυτή αφορά αποκλειστικά ενεργούς ή επαγγελματίες αγρότες, μόνο για την ιδία παραγωγή τους και το τελικό προϊόν θα πρέπει να είναι τυποποιημένο σε συσκευασίες μέχρι πέντε (5) λίτρων. Στις περιπτώσεις πράξεων που ενισχύονται βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 1407/2013 θα πρέπει οπωσδήποτε να πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 46 περίπτωση I.

ιδ. Ειδικά για την Υποδράση 19.2.3.3, : Οι επιλέξιμες δαπάνες, πέραν των ανωτέρω περιπτώσεων 1 έως 12, στο πλαίσιο των επενδυτικών προτάσεων στις εν λόγω Υποδράσεις του παρόντος Άρθρου, είναι:

- Δαπάνες ειδικού εξοπλισμού όπως η αγορά- κατασκευή παραδοσιακών ξύλινων σκαφών, λοιπών σκαφών για εξυπηρέτηση τουριστικών δραστηριοτήτων, αγορά αλόγων για δραστηριότητες περιήγησης, αγορά οχημάτων μεταφοράς πελατών για τις επιχειρήσεις εναλλακτικού/θεματικού τουρισμού και εφόσον τεκμηριώνεται πλήρως η αναγκαιότητά τους και μέχρι του ποσού των 30.000€ για τα οχήματα αυτά.
- Κατασκευή οικίσκου – αποθήκης για τις ανάγκες φύλαξης – εξυπηρέτησης της επένδυσης, μέχρι 40 τ.μ, μόνο για επενδύσεις τουριστικών καταλυμάτων.
- Έργα πρασίνου καθώς και έργα διακόσμησης (εφόσον αποτελούν λειτουργικό τμήμα της επιχείρησης).
- Εξοπλισμός αναψυχής πελατών (όπως εξοπλισμός αναπαραγωγής ήχου και εικόνας).

ιε. Ειδικά για την Υποδράση 19.2.3.5: Οι επιλέξιμες δαπάνες, πέραν των ανωτέρω περιπτώσεων 1 έως 12, στο πλαίσιο των επενδυτικών προτάσεων στις εν λόγω Υποδράσεις του παρόντος Άρθρου, είναι:

- Εργασίες πράσινου (δενδροφυτεύσεις, γκαζόν, κ.λπ.) εφόσον αποτελούν λειτουργικό τμήμα της επιχείρησης.
- Αγορά οχημάτων ειδικού τύπου που συνδέονται με τον σκοπό της επένδυσης (π.χ ειδικά οχήματα μεταφοράς ΑΜΕΑ σε επενδύσεις συνδεόμενες με την υγεία.)

ιστ. Ειδικά για την Υποδράση 19.2.6.2 : Οι επιλέξιμες δαπάνες, πέραν των ανωτέρω, στο πλαίσιο των επενδυτικών προτάσεων στην εν λόγω Υποδράση του παρόντος Άρθρου, είναι:

- Ειδικές διαμορφώσεις χώρων π.χ. κορμοπλατείες.
- Χώροι αποθήκευσης εφόσον αποτελούν τμήμα της επένδυσης.
- Εργαλεία υλοτομίας, αποφλοίωσης, τεμαχισμού, αποκομιδής και μεταφοράς και λοιπά ειδικά εργαλεία προσαρμοσμένα στις ανάγκες της επιχείρησης και της γεωμορφολογίας της περιοχής.
- Ζώα σύρσης και φόρτου, για την κινητοποίηση ξύλου από δυσπρόσιτες περιοχές.

- Εξοπλισμός για αξιοποίηση υπολειμμάτων ξυλείας.
- Δαπάνες εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης δασών ή ισοδύναμων μέσων, διαχειριστικές εκθέσεις, πίνακες υλοτομίας

4.2.2 Μη επιλέξιμες δαπάνες

Ως μη επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο των επενδυτικών προτάσεων για όλες τις κατηγορίες υποδράσεων είναι:

- α. Μίσθωση κτιριακών εγκαταστάσεων παλαιών ή καινούργιων, ανεξάρτητα από την πιθανή προηγούμενη χρήση τους.
- β. Έργα απλής συντήρησης κτιριακών εγκαταστάσεων, υπό την έννοια των μεμονωμένων επιδιορθώσεων που ανακύπτουν από τη λειτουργία της επιχείρησης και έργα συντήρησης μηχανολογικού εξοπλισμού.
- γ. Προσωρινά έργα μη άμεσα συνδεόμενα με την εκτέλεση της πράξης (πχ προσωρινό υπόστεγο για την φύλαξη υλικών, κ.λπ.).
- δ. Έργα οδοποιίας εκτός των ορίων του οικοπέδου/γηπέδου εγκατάστασης της μονάδας.
- ε. Πάσης φύσεως έξοδα, εισφορές, φόροι, τέλη, δημοσιονομικές επιβαρύνσεις, αποζημιώσεις, ασφάλιστρα υπέρ τρίτων.
- στ. Εξοπλισμός αναψυχής (όπως εξοπλισμός αναπαραγωγής ήχου και εικόνας κ.λπ.) εκτός και η επιχείρηση διατηρεί ή δημιουργεί, επισκέψιμο για το κοινό και επιχειρηματίες, τμήμα.
- ζ. Δαπάνες συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, ασφάλιστρα, κεφάλαιο κίνησης και δαπάνες αναλωσίμων υλικών.
- η. Τα μεταχειρισμένα οχήματα και ο μεταχειρισμένος εξοπλισμός.
- θ. Οι δαπάνες για απλή αντικατάσταση μηχανολογικού εξοπλισμού, παρόμοιας κατηγορίας, μεγέθους ή δυναμικότητας, ακόμη και όταν γίνεται με εγκατάσταση καινούργιου, εφόσον ο εξοπλισμός που αντικαθίσταται δεν έχει αποσβεστεί.
- ι. Επενδυτικές δαπάνες των υποβαλλόμενων αιτήσεων στήριξης που χρηματοδοτούνται από άλλο επενδυτικό πρόγραμμα.
- ια. Παραγωγικές δαπάνες ή δαπάνες εξοπλισμού, με σκοπό τη συμμόρφωση με τα υποχρεωτικά Ενωσιακά πρότυπα.
- ιβ. Αιτούμενες δαπάνες, η υλοποίηση των οποίων δεν εγκρίθηκε κατά την έγκριση της αίτησης στήριξης.
- ιγ. Υπερβάσεις εγκεκριμένου κόστους εκτός από τις περιπτώσεις που έχουν γίνει αποδεκτές στο πλαίσιο αιτήματος τροποποίησης του δικαιούχου.

ιδ. Δαπάνες αποξήλωσης και καθαίρεσης γενικότερα. Δαπάνες για τον καθαρισμό της αρχικής θέσης σε περιπτώσεις μετεγκατάστασης και κόστος αποξήλωσης και μεταφοράς του παλαιού εξοπλισμού ή μέρους αυτού στη νέα θέση.

ιε. Αμοιβές προσωπικού για την λειτουργία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης.

ιστ. Στις περιπτώσεις ενισχύσεων που χορηγούνται δυνάμει του άρθρου 14 του Καν. 651/2014, προκειμένου να πληρείται η απαίτηση περί χαρακτήρα κινήτρου δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε Εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης και ποιοτικών σημάτων που είναι υποχρεωτικά από την κείμενη νομοθεσία να διαθέτουν οι προς ενίσχυση επιχειρήσεις.

ιζ. Ειδικά για τις Υποδράσεις 19.2.2.2, 19.2.3.1: Οι μη επιλέξιμες δαπάνες, στο πλαίσιο των επενδυτικών προτάσεων στις εν λόγω Υποδράσεις του παρόντος Άρθρου, είναι:

αα) Δαπάνες που αφορούν την αύξηση της δυναμικότητας σε τομείς όπου υπάρχει περιορισμός στην παραγωγή από την ΚΟΑ γεωργικών προϊόντων.

ββ) Δεν είναι επιλέξιμη η ίδρυση ελαιοτριβείων.

γγ) Η ίδρυση σφαγείου είναι επιλέξιμη μόνο σε νησιωτικές περιοχές και ετήσια δυναμικότητα μέχρι 400 τόνους κρέατος.

δδ) Η ίδρυση σφαγείων πουλερικών είναι επιλέξιμη μόνο σε ορεινές ή νησιωτικές περιοχές.

17. Ειδικά για την Υποδράση 19.2.3.5: Οι μη επιλέξιμες δαπάνες, πέραν των ανωτέρω, στο πλαίσιο των επενδυτικών προτάσεων στις εν λόγω Υποδράσεις του παρόντος Άρθρου, είναι:

- Δεν είναι επιλέξιμη η προμήθεια απλού οχήματος μεταφοράς.

4.2.3 Ειδικές περιπτώσεις επιλεξιμοτήτων

β. Όσον αφορά στις υποδράσεις 19.2.2.2, 19.2.3.1 και 19.2.3.4 θεωρείται επιλέξιμη η δαπάνη κατασκευής οικίσκου ή συγκεκριμένου χώρου για τις ανάγκες φύλαξης της πράξης μέχρι επιφάνειας είκοσι τετραγωνικών μέτρων (20 τ.μ.).

4.3 Υποδράσεις 19.2.2.2 και 19.2.3.1

1. Ως εκσυγχρονισμός μονάδας νοείται η αντικατάσταση ή/και η συμπλήρωση μηχανολογικού εξοπλισμού όπως η επέκταση δυναμικότητας (εφόσον καλύπτεται από τις απαραίτητες κάθε φορά αδειοδοτήσεις) ενεργών και ανενεργών μονάδων. Κατ' εξαίρεση όσον αφορά στην περίπτωση μονάδων ελαιοτριβείων που έχουν παύσει τη λειτουργία τους, αυτές μπορούν να προβούν σε εκσυγχρονισμό και να επαναλειτουργήσουν με την ίδια δραστηριότητα και δυναμικότητα.

Στην περίπτωση εκσυγχρονισμού χωρίς αύξηση δυναμικότητας άνω του 20%, μονάδων παραγωγής ανόργανων συμπληρωματικών ζωτροφών για επιχειρήσεις, οι μονάδες θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένες/εγκεκριμένες σύμφωνα με την 340668/26-11-2008 ΚΥΑ (Β'2422).

Οι μετεγκαταστάσεις και οι συγχωνεύσεις μονάδων συνοδεύονται απαραίτητα και από εκσυγχρονισμό αυτών.

4.4 Υποδράση 19.2.6.2

1. Στα πλαίσια της υποδράσης ενισχύονται επενδύσεις οι οποίες αφορούν στην επεξεργασία, διακίνηση και εμπορία δασικών προϊόντων, αυξάνοντας την προστιθέμενη αξία τους. Στις επενδύσεις αυτές συγκαταλέγεται κάθε επένδυση που σχετίζεται με την ανάπτυξη και οργάνωση της επεξεργασίας και εμπορίας δασικών προϊόντων, μέχρι το στάδιο της βιομηχανικής μεταποίησης. Μπορεί να περιλαμβάνουν επενδύσεις σε μηχανήματα και εξοπλισμό υλοτομίας, αποκλάδωσης, αποφλοίωσης, πελέκησης, σχίσης, κορμοτεμαχισμού, ξήρανσης και αποθήκευσης ξυλείας, συμπεριλαμβανομένης και της παραγωγής πρώτης ύλης/υλικών για παραγωγή ενέργειας. Περιλαμβάνεται επίσης κάθε επένδυση που συνεισφέρει στη βελτίωση της αποδοτικής χρήσης δασικών πόρων.
2. Δικαιούχοι της υποδράσης μπορεί να είναι φυσικά πρόσωπα, Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού και Δημοσίου Δικαίου, διαχειριστές δασικής γης. Στα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους κατά την έννοια του Κανονισμού (ΕΚ) 1405/2006 η ενίσχυση μπορεί επίσης να χορηγείται σε επιχειρήσεις που δεν είναι ΜΜΕ. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα αναγραφόμενα στο άρθρο 2 της KYA 2635/13-09-2017 (Β' 3313), που αφορούν στις πιο πάνω κατηγορίες δικαιούχων.
3. Στο πλαίσιο της δράσης αυτής δαπάνες οι οποίες αφορούν συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, το περιθώριο κέρδους του εκμισθωτή, τα έξοδα αναχρηματοδότησης τόκων, τα γενικά έξοδα και ασφάλιστρα, δεν θεωρούνται επιλέξιμες.

4.5 Υποδράση 19.2.3.3

1. Οι επενδύσεις οι οποίες ενισχύονται στα πλαίσια της εφαρμογής των ΤΠ, θα πρέπει να συνάδουν με την μορφή των τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών εγκαταστάσεων τουρισμού, που προβλέπονται στην KYA 2986/25-11-2016 (Β' 3885) και σε κάθε περίπτωση οι προδιαγραφές που τίθενται στο ν. 4276/2014 (Α' 155).

4.6 Υποδράση 19.2.3.4

1. Δικαιούχοι των υποδράσεων μπορεί να είναι φυσικά πρόσωπα και Νομικά πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα αναγραφόμενα στο άρθρο 2 της KYA 2635/13-09-2017 (Β' 3313), που αφορούν στις πιο πάνω κατηγορίες δικαιούχων.

4.7 Υποδράση 19.2.3.5

1. Δικαιούχοι των υποδράσεων μπορεί να είναι φυσικά πρόσωπα και Νομικά πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα αναγραφόμενα στο άρθρο 2 της KYA 2635/13-09-2017 (Β' 3313), που αφορούν στις πιο πάνω κατηγορίες δικαιούχων.

Άρθρο 5
Δείκτες

Ο/η αιτών / ούσα έχει υποχρέωση συμπλήρωσης συγκεκριμένων δεικτών ανάλογα με την υποδράση που καταχωρεί αίτηση στήριξης. Οι δείκτες συμπληρώνονται με αριθμό ή με επιλεγμένο κείμενο.

Δείκτης εκροών	Περιγραφή Δείκτη	Περιγραφή Διάστασης / Δεδομένου Διάστασης	Δράσης που αφορά
PPT	Tύπος δικαιούχου	PPT1_MKO PPT2_OTΔ PPT3_Δημόσιος Φορέας PPT4_MME PPT5_Άλλο	ΟΛΕΣ
AdO-6B.F	Θέσεις εργασίας (Γυναίκες) που δημιουργούνται - Συμπληρώνεται για όλες τις δράσεις	Αριθμός	
AdO-6B.M	Θέσεις εργασίας (Άνδρες) που δημιουργούνται - Συμπληρώνεται για όλες τις δράσεις	Αριθμός	
AdO-6A.F	Θέσεις εργασίας (Γυναίκες) που δημιουργούνται - Επανασυμπληρώνεται μόνο για τις δράσεις: 192.3.3, 19.2.3.4	Αριθμός	19.2.3.3, 19.2.3.4
AdO-6A.M	Θέσεις εργασίας - (Άνδρες) που δημιουργούνται - Επανασυμπληρώνεται μόνο για τις δράσεις: 192.3.3, 19.2.3.4	Αριθμός	192.3.3, 19.2.3.4

Μ Ε Ρ Ο Σ Β '

Άρθρο 6

Διαδικασίες υποβολής αίτησης στήριξης

Η πρόσκληση δημοσιεύεται στους ιστότοπους www.espa.gr, www.agrotikianaptixi.gr και www.aneser.gr, (ηλεκτρονική σελίδα ΟΤΔ). Η προθεσμία υποβολής των προτάσεων των δυνητικών δικαιούχων **είναι 70 ημέρες** από την πρώτη δημοσίευση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι μπορούν, μετά τη δημοσιοποίηση της σχετικής πρόσκλησης, να υποβάλλουν αιτήσεις στήριξης σύμφωνα με τα Υποδείγματα που προσαρτώνται στο Παράρτημα I. Η αίτηση στήριξης υποβάλλεται ηλεκτρονικά στο ΠΣΚΕ και σε φυσικό φάκελο στην ΟΤΔ.

Η υποβολή της αίτησης στήριξης, ηλεκτρονικά μέσω της ιστοσελίδας Πληροφορικού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) (www.ependyseis.gr) προϋποθέτει να έχει προηγηθεί διαδικασία απόκτησης προσωπικών κωδικών πρόσβασης από το/ την δυνητικό/ή δικαιούχο. Συγκεκριμένα κάθε νέος χρήστης του (ΠΣΚΕ) αφού συμπληρώσει τα στοιχεία του/της σε «φόρμα εγγραφής» καταχωρείται στο σύστημα και μέσω της αποστολής e-mail από το ΠΣΚΕ, του/της διαβιβάζονται οι κωδικοί πρόσβασης του. Απαραίτητα στοιχεία για την εγγραφή του/της είναι το ΑΦΜ.

Σε περίπτωση που ο δυνητικός δικαιούχος διαθέτει κωδικό χρήστη στο ΠΣΚΕ τότε μπορεί να κάνει χρήση του υπάρχοντος κωδικού για την υποβολή της πρότασης του

Κατά την υποβολή της Αίτησης στήριξης στο ΠΣΚΕ ο επενδυτής υποχρεούται σωρευτικά:

- α. να συμπληρώσει, καταχωρώντας στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων τα σχετικά πεδία του σημείου «ΥΠΟΒΟΛΗ» του ΠΣΚΕ όπως αυτά εμφανίζονται στο Παράρτημα I, Υπόδειγμα I-1.
- β. να επισυνάψει πλήρως συμπληρωμένα τα συνημμένα στο Παράρτημα I, Υπόδειγμα I-2: «Συμπληρωματικά Στοιχεία της Αίτησης Στήριξης» και Υπόδειγμα I-3 «Αναλυτικός Προϋπολογισμός της Αίτησης Στήριξης» σε μορφή PDF. Τα Υποδείγμα I-2 και I-3 παρέχονται από την ΟΤΔ ΑΝΕΣΕΡ Α.Ε. συνημμένα στην παρούσα πρόσκληση αλλά επιπλέον μπορούν να αναζητηθούν και στους ιστότοπους www.espa.gr και στην ηλεκτρονική σελίδα της ΑΝΕΣΕΡ Α.Ε., www.aneser.gr.
- γ. να επισυνάψει ηλεκτρονικά στο ΠΣΚΕ τα φορολογικά έντυπα που προβλέπονται από την πρόσκληση σε μορφή PDF. Επισημαίνεται ότι το ΠΣΚΕ δέχεται μεμονωμένα αρχεία μεγέθους έως 10MB και υποβολή αρχείων συνολικού μεγέθους έως 50 MB ανά αίτηση στήριξης.
- δ. Δεν επισυνάπτεται ηλεκτρονικά κανένα άλλο αρχείο στο ΠΣΚΕ.

Εφόσον η αίτηση υποβληθεί επιτυχώς στο ΠΣΚΕ, λαμβάνει μοναδικό κωδικό και ημερομηνία οριστικοποίησης, από την οποία τεκμαίρεται το εμπρόθεσμο της υποβολής.

Η υποβολή των αιτήσεων στήριξης στο ΠΣΚΕ, πραγματοποιείται κατά το διάστημα από 29 / 05 / 2023 και ώρα 13:00 έως 28 / 08 / 2023 και ώρα 15:00.

Μετά την ηλεκτρονική υποβολή στο ΠΣΚΕ , οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν, εντός προθεσμίας **Πέντε εργάσιμων (5) ημερών και έως ώρα 15:00** να υποβάλλουν (ή να αποστείλουν με ταχυδρομείο ή ταχυμεταφορά) στην ΟΤΔ αποδεικτικό κατάθεσης της αίτησης στήριξης, όπως παράγεται από το ΠΣΚΕ μαζί με φυσικό φάκελο ο οποίος θα περιέχει όλα τα έντυπα του Παραρτήματος I και τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης όπως αυτά περιλαμβάνονται στα Κεφάλαια 1 & 4 του Παραρτήματος II-1: «Οδηγός Επιλεξιμότητας - Επιλογής», στήλη «Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης», τα οποία δύναται να εκπληρώνουν τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής της παρούσας πρόσκλησης.

Σε περίπτωση υποβολής του φακέλου δικαιολογητικών ιδιοχείρως, αυτά θα πρωτοκολλούνται κατά την παραλαβή τους, ως εισερχόμενα έγγραφα στο πρωτόκολλο της Ο.Τ.Δ. ΑΝΕΣΕΡ Α.Ε. Η ημερομηνία πρωτοκόλλησης αυτών θεωρείται αποδεικτικό στοιχείο εμπρόθεσμης υποβολής.

Σε περίπτωση αποστολής, ως ημερομηνία υποβολής θεωρείται η ημερομηνία που αναγράφεται στη σφραγίδα αποστολής ταχυδρομείου (ΕΛΤΑ – συστημένη επιστολή) ή στο παραστατικό αποστολής της εταιρείας ταχυμεταφοράς, η οποία θα πρέπει να είναι ευδιάκριτη. Η απόδειξη αποστολής των ΕΛΤΑ ή της εταιρείας ταχυμεταφοράς θεωρείται αποδεικτικό στοιχείο εμπρόθεσμης υποβολής.

Σε περίπτωση υποβολής και αποστολής (ταχυδρομικά ή με ταχυμεταφορά) ο φάκελος θα φέρει εξωτερικά την ακόλουθη ένδειξη:

ΦΑΚΕΛΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΥΠΟ-ΔΡΑΣΗ
«.....»
ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ : .....
ΑΦΜ : .....
ΚΩΔΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ : .....
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ : .....

Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης προσκόμισης φακέλου δικαιολογητικών (εντός 5 εργάσιμων ημερών) από την ημερομηνία της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης στήριξης, το επενδυτικό σχέδιο θα απορριφθεί ως μη πλήρες.

Κατά την υποβολή του φυσικού φακέλου του δικαιούχου υποβάλλονται όλα τα δικαιολογητικά συνοδεύουν την αίτηση στήριξης στο πλαίσιο της υποβολής και με βάση αυτά θα γίνει η αξιολόγηση της αίτησης στήριξης.

Οι εν λόγω αιτήσεις στήριξης περιλαμβάνουν, τουλάχιστον τα ακόλουθα:

- στοιχεία του αιτούντος.
- στοιχεία και φωτογραφική απεικόνιση της υφιστάμενης κατάστασης του προτεινόμενου έργου, εκτός άυλων ενεργειών.
- μέγεθος επιχείρησης, μέσω υποδείγματος δήλωσης σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν την ιδιότητα ΜΜΕ μιας επιχείρησης, (Παράρτημα I Καν (ΕΕ) 651/2014).
- στοιχεία σώρευσης κρατικών ενισχύσεων, όπου απαίτείται.
- αναλυτική περιγραφή της προτεινόμενης πράξης.
- αναλυτικό προϋπολογισμό της προτεινόμενης πράξης.

- δικαιολογητικά που να αποδεικνύουν το «εύλογο κόστος» των αιτούμενων προς ενίσχυσης δαπανών.
- στοιχεία για τον υπολογισμό των κοινών και ειδικών δεικτών αξιολόγησης.
- ειδικές πληροφορίες ανάλογα με την υποδράση.
- τεκμηρίωση του είδους και του ύψους των δαπανών, ώστε να συνάδουν με τη φύση, τους στόχους και την λειτουργικότητα του επενδυτικού σχεδίου.
- δήλωση δικαιούχου ότι θα διευκολύνει κάθε έλεγχο της ΟΤΔ και των αρμόδιων φορέων.

Η ΟΤΔ έχει την δυνατότητα να ζητήσει, εκτός περιπτώσεων αυτεπάγγελτης αναζήτησης δικαιολογητικών, σε πρωτότυπο οποιδήποτε δικαιολογητικό για το οποίο, αμφιβάλει για την γνησιότητά του ή τα σχέδια σε ηλεκτρονική μορφή, στο αρχικό λογισμικό που παρήχθησαν.

Οι αιτούντες μπορούν να διορθώνουν την αίτηση στήριξης και τα συνυποβληθέντα δικαιολογητικά, ακόμη και μετά την οριστική υποβολή της, μέχρι τρεις (3) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής, που προβλέπεται στη σχετική πρόσκληση.

Σε περίπτωση διόρθωσης ο αιτών υποβάλλει ηλεκτρονικό αίτημα στο Helpdesk της ΜΟΔ μέσω του www.ependyseis.gr/mis για την αποοριστικοποίηση της αίτησης, παραθέτοντας τους λόγους αποοριστικοποίησης.

Κατόπιν της αποοριστικοποίησης της αίτησης από την ΜΟΔ, ο αιτών έχει την αποκλειστική ευθύνη της εμπρόθεσμης οριστικοποίησης της αίτησής του στο ΠΣΚΕ, σύμφωνα με τα οριζόμενα της πρόσκλησης, καθώς και την υποβολή του διορθωμένου φυσικού φακέλου στην ΟΤΔ.

Σε κάθε περίπτωση ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας λαμβάνεται η ημερομηνία της τελευταίας οριστικοποίησης.

Η ΟΤΔ διατηρεί και τους δύο φακέλους στο αρχείο της. Αξιολογεί τον διορθωμένο φάκελο.

Πέραν των ανωτέρω οι αιτούντες δύναται να ανακαλέσουν την αίτηση στήριξης μετά από σχετικό αίτημά τους, που προβλέπεται στη σχετική πρόσκληση σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του Άρθρου 3 του Καν. 809/2014.

Σε περίπτωση ένταξης της πράξης ο δικαιούχος έχει δικαίωμα με σχετικό αίτημα στην ΟΤΔ να ανακαλέσει εν μέρει την αίτηση στήριξης, με αίτημα τροποποίησης της απόφασης ένταξης ή εν όλῳ με αίτημα ανάκλησης ένταξης της πράξης, έτσι όπως περιγράφεται στο Άρθρο 1 3 της ΥΑ 1337/4-5-2022 (Β'2310).

Επιτρέπεται η κατάθεση μόνο μίας αίτησης στήριξης ανά ΑΦΜ **ανά υποδράση** στα πλαίσια της ίδιας πρόσκλησης ανά ΤΠ για όλη την περίοδο 2014 -2020. Εξαίρεση για τεχνικούς λόγους αποτελεί η κατάθεση αίτησης στην υποδράση 19.2.2.6 που υποστηρίζεται από άνω του ενός καθεστώτος ενίσχυσης, με την προϋπόθεση ότι ο συνολικός αιτούμενος επιλέξιμος προϋπολογισμός ανά δυνητικό δικαιούχο δεν θα υπερβαίνει αυτόν του άρθρου 39 της Υ.Α. 1337/4-5-2022 (Β'2310).

Επιτρέπεται η συμμετοχή φυσικού ή νομικού προσώπου σε περισσότερες από μια αιτήσεις στήριξης στα πλαίσια της ίδιας Υποδράσης ανά ΤΠ, εφόσον τα ποσοστά συμμετοχής του στα Νομικά Πρόσωπα που καταθέτουν τις αιτήσεις στήριξης, δεν υπερβαίνουν αθροιστικά το 100% για όλη την περίοδο 2014 -2020.

Δε θεωρείται διαφορετική Υποδράση, η διαφοροποίηση μεταξύ Οριζόντιας εφαρμογής μιας Υποδράσης και εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους στο ίδιο ΤΠ

εφόσον το περιεχόμενο της Υποδράσης είναι το ίδιο (Άρθρο 3 KYA 2635/13-09-2017, ΦΕΚ 3313/B/20-09-2017) .

Επιπλέον, σε περίπτωση που ο δικαιούχος δηλώνει ψευδή στοιχεία προκειμένου να λάβει ενίσχυση, η αίτηση στήριξης απορρίπτεται στη τρέχουσα πρόκληση και δεν έχει δικαίωμα κατάθεσης αίτησης στήριξης σε προσκλήσεις του τρέχοντος και του επόμενου ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης για όλα τα ΤΠ. Στην περίπτωση αυτή η αρμόδια ΟΤΔ διαβιβάζει τα στοιχεία των αιτούντων που απορρίφθηκαν στην εν λόγω περίπτωση στη ΕΥΕ ΠΑΑ 2014 – 2020 η οποία φροντίζει για την εξασφάλιση της σχετικής πληροφόρησης σε όλες τις ΟΤΔ.

Με την υποβολή της αίτησης στήριξης, ο δυνητικός δικαιούχος αποδέχεται ότι τα στοιχεία του δημοσιοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 111 του Καν. (ΕΕ) 1306/2013, στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://transpay.operekere.gr> και τα οριζόμενα στο άρθρο 9 παρ.2 και το άρθρο 10 του καν. (ΕΕ) 702/2014. Οι πληροφορίες αυτές οργανώνονται και είναι προσβάσιμες με τυποποιημένο τρόπο βάσει του Παραρτήματος III καν. (ΕΕ) 702/2014 και ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρχές ελέγχου και διερεύνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Χώρας. Σύμφωνα με το άρθρο 9§4 καν. (ΕΕ) 702/2014 οι πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 9§2γ καν. (ΕΕ) 702/2014 δημοσιεύονται εντός έξι μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης και παραμένουν διαθέσιμες επί τουλάχιστον 10 έτη από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης. Επιπλέον αποδέχεται την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. Σε κάθε περίπτωση τηρούνται οι κείμενες διατάξεις περί προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Άρθρο 7

Αξιολόγηση των Αιτήσεων Στήριξης

Διοικητικός έλεγχος των Αιτήσεων Στήριξης

Ο Διοικητικός έλεγχος των Αιτήσεων Στήριξης διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 42 της Υ.Α. 1337/4-5-2022 (Β'2310).

Άρθρο 8

Ένταξη πράξεων

Η Ένταξη των πράξεων διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 12 της Υ.Α. 1337/4-5-2022 (Β'2310).

Άρθρο 9

Ανάκληση Ένταξης Πράξης

Η Ανάκληση Ένταξης των πράξεων διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 13 της Υ.Α. 1337/4-5-2022 (Β'2310).

Άρθρο 10

39

Τροποποίηση ΤΔ Πράξεων

Η Τροποποίηση Τεχνικών Δελτίων των πράξεων διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 43 της Υ.Α. 1337/4-5-2022 (Β'2310).

Άρθρο 11

Τροποποίηση Απόφασης Ένταξης

Η Τροποποίηση Απόφασης Ένταξης διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14 της Υ.Α. 1337/4-5-2022 (Β'2310).

Μ Ε Ρ Ο Σ Γ'

Άρθρο 12 **Προκαταβολή στο Δικαιούχο**

Η Προκαταβολή στο Δικαιούχο καταβάλλεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 16 της Υ.Α. 1337/4-5-2022 (Β'2310).

Άρθρο 13 **Αίτηση πληρωμής Δικαιούχου**

1. Οι πληρωμές των έργων γίνονται τμηματικά, με βάση τις πιστοποιήσεις των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί.
2. Η υποβολή των αιτήσεων πληρωμής πραγματοποιείται από τον δικαιούχο, μέσω του ΠΣΚΕ, μαζί με όλα τα συνημμένα δικαιολογητικά που απαιτούνται. Μετά από την ηλεκτρονική υποβολή ο δικαιούχος οφείλει να αποστείλει στην αρμόδια ΟΤΔ, υπογεγραμμένο αντίγραφο αυτής, καθώς και τυχόν δικαιολογητικά που δεν αναρτώνται στο αντίστοιχο πληροφοριακό σύστημα, τα οποία ορίζονται σε σχετική εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ, όπως κάθε φορά ισχύει.

Η ορθή καταχώρηση και υποβολή της αίτησης πληρωμής στο ΠΣΚΕ, η πληρότητα αυτής και η εμπρόθεσμη οριστικοποίησή της είναι της αποκλειστικής ευθύνης του αιτούντα. Εφόσον η αίτηση πληρωμής υποβληθεί οριστικώς, λαμβάνει μοναδικό κωδικό που δίνεται από το ΠΣΚΕ και ημερομηνία οριστικοποίησης από το αντίστοιχο πληροφοριακό σύστημα, από την οποία τεκμαίρεται το εμπρόθεσμο της ηλεκτρονικής υποβολής.

Ο δικαιούχος έχει δικαίωμα να υποβάλλει μέχρι έξι (6) αιτήματα πληρωμής. Στο εν λόγω πλήθος αιτημάτων πληρωμής δεν συμπεριλαμβάνεται η προκαταβολή. Σε κάθε περίπτωση ο δικαιούχος έχει την ευθύνη για την ολοκλήρωση του έργου εντός της τρέχουσας Προγραμματικής Περιόδου.

3. Όσον αφορά τις διαδικασίες και τα έντυπα πληρωμής, η ΟΤΔ κατά τον προσφορότερο τρόπο ενημερώνει τους δικαιούχους, όπως ενδεικτικά με την ανάρτηση των εντύπων στην ιστοσελίδα της.

Κατά τα λοιπά, ακολουθείται η διαδικασία I.6.1 του ΣΔΕ όπως ισχύει κάθε φορά.

Άρθρο 14 **Διοικητικός έλεγχος επί των αιτήσεων πληρωμής του Δικαιούχου**

Ο Διοικητικός έλεγχος επί των αιτήσεων πληρωμής του Δικαιούχου διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 18 της Υ.Α. 1337/4-5-2022 (Β'2310).

Άρθρο 15 **Ανάκληση αιτήματος -Διόρθωση προφανών σφαλμάτων πληρωμής/προκαταβολής**

1. Οι δικαιούχοι μπορούν, οποιαδήποτε στιγμή πριν την έναρξη του διοικητικού ελέγχου, να ανακαλέσουν εγγράφως την αίτηση πληρωμής ή προκαταβολής ή τμήμα αυτής, σύμφωνα

με το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 809/2014. Στην περίπτωση αυτή ακολουθείται η διαδικασία I.6.2 του ΣΔΕ, έτσι όπως κάθε φορά ισχύει.

2. Οι δικαιούχοι μπορούν, σε περιπτώσεις προφανών σφαλμάτων, να διορθώσουν και να προσαρμόσουν την αίτηση πληρωμής ή προκαταβολής ή/και τα συνυποβαλλόμενα δικαιολογητικά, οποιαδήποτε στιγμή μετά την υποβολή (εφόσον δεν έχει γίνει ανάληψη επόμενης ενέργειας στο ΠΣΚΕ), σύμφωνα με το άρθρο 4, Καν (ΕΕ) 809/2014. Στην περίπτωση αυτή ακολουθείται η διαδικασία I.6.3 του ΣΔΕ, έτσι όπως κάθε φορά ισχύει.
3. Τα αιτήματα ανάκλησης υποβάλλονται σε έντυπη μορφή από τους δικαιούχους και αξιολογούνται από την ΟΤΔ/ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας/ΕΥΕ ΠΑΑ..

Άρθρο 16

Υποχρεώσεις δικαιούχων κατά την υλοποίηση

Η κύρια υποχρέωση των δικαιούχων είναι να υλοποιούν την πράξη, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην προκήρυξη, στην απόφαση ένταξης και στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο όπως ισχύει κάθε φορά.

Επιπρόσθετα:

1. Να μη μεταβάλλουν το ιδιοκτησιακό καθεστώς της ενισχυόμενης πράξης, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης χωρίς να έχει προηγηθεί σχετικό αίτημα τροποποίησης στην ΟΤΔ, έγκριση από την ΟΤΔ/ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας/ΕΥΕ ΠΑΑ κατά περίπτωση. Αν κατόπιν σχετικού ελέγχου, διαπιστωθεί μεταβολή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος χωρίς να έχει ακολουθηθεί η εν λόγω διαδικασία, και διαπιστωθεί ότι ο δικαιούχος δεν τηρεί τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή ότι η διαφοροποίηση των κριτηρίων επιλογής τον καθιστά μη επιλέξιμο, τότε ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης και τυχόν ποσό ενίσχυσης που έχει καταβληθεί επιστρέφεται σύμφωνα με την διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
2. Να μη χρησιμοποιούν πάγια στοιχεία που έχουν ενισχυθεί για δραστηριότητες που έρχονται σε αντίθεση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας της αίτησης στήριξης. Αν διαπιστωθεί το παραπάνω από την ΟΤΔ ή τους αρμόδιους φορείς του άρθρου 2, κατά την διάρκεια της υλοποίησης της πράξης, τότε η δημόσια δαπάνη που έχει καταβληθεί για τα συγκεκριμένα πάγια επιστρέφεται με την διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
3. Να μη μεταβιβάζουν πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν, πριν την τελευταία πληρωμή της πράξης, από άλλα, κυριότητας του δικαιούχου και τουλάχιστον ίσης αξίας και δυναμικότητας τα οποία να ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της λειτουργίας της πράξης. Ο δικαιούχος οφείλει να γνωστοποιήσει την αντικατάσταση στην αρμόδια ΟΤΔ, η οποία ενημερώνει την ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας/ΕΥΕ ΠΑΑ στην περίπτωση που απαιτείται.
4. Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την εισαγωγή στο ΠΣΚΕ δεδομένων και εγγράφων που απαιτούνται για τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τον έλεγχο των πράξεων που υλοποιούν, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο ΠΣΚΕ.
5. Για τα κριτήρια επιλογής των οποίων η επίτευξη τους επιτυγχάνεται σε χρόνο μεταγενέστερο της υποβολής αίτησης στήριξης ο δικαιούχος έχει την πλήρη υποχρέωση επίτευξης τους. Αν

κατά την υλοποίηση της πράξης ή ακόμα και ύστερα από την ολοκλήρωση αυτής γίνει αντιληπτό από τους αρμόδιους φορείς του άρθρου 2, η μη τήρηση κάποιου ή κάποιων από τα κριτήρια επιλογής και η εκ νέου βαθμολόγηση της πρότασης έχει ως αποτέλεσμα η βαθμολογία της αίτησης στήριξης, να είναι μικρότερη της τιμής βάσεως αξιολόγησης για την συγκεκριμένη υποδράση, τότε ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης και τυχόν καταβληθείσα επιχορήγηση επιστρέφεται στο σύνολό της με την διαδικασία των αχρεωστήτων καταβληθέντων ποσών.

6. Να αποδέχονται και να διευκολύνουν ελέγχους στην έδρα της πράξης από την ΟΤΔ και άλλα αρμόδια ελεγκτικά όργανα.
7. να τηρούν τους κανόνες δημοσιότητας κατά την υλοποίηση της πράξης, όπως αυτοί περιγράφονται στο άρθρο 22 της Υ.Α. 1337/4-5-2022 (Β'2310).
8. να αποδέχονται ότι τα μηνύματα που αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση που έχει δηλωθεί στην αίτηση στήριξης ή την σύμβαση, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των έννομων συνεπειών και προθεσμιών. Σε περίπτωση αλλαγής της ηλεκτρονικής διεύθυνσης πρέπει να ενημερώνεται η ΟΤΔ, η οποία εν συνεχεία ενημερώνει την ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας/ΕΥΕ ΠΑΑ στην περίπτωση που απαιτείται.

Άρθρο 17

Ολοκλήρωση Πράξης

Η ολοκλήρωση της Πράξης διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21 της Υ.Α. 1337/4-5-2022 (Β'2310).

Άρθρο 18

Μακροχρόνιες υποχρεώσεις δικαιούχων

1. Ο δικαιούχος οφείλει να αποδέχεται και να διευκολύνει ελέγχους στην έδρα της πράξης, από την ΟΤΔ και τους αρμόδιους φορείς ελέγχου. Σε περίπτωση άρνησης ελέγχου τότε επιστρέφεται το σύνολο της δημόσιας δαπάνης που καταβλήθηκε, με την διαδικασία των αχρεωστήτων καταβληθέντων ποσών.
2. Ο Δικαιούχος οφείλει για περίοδο τριών (3) ετών ή πέντε (5) ετών για μεγάλες επιχειρήσεις, από την τελική πληρωμή του να μην προβεί σε:
  - α. παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος·
  - β. αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα·
  - γ. ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.
3. Ο δικαιούχος της ενίσχυσης υποχρεούται στην τήρηση των όρων που προβλέπονται στην παρούσα πρόσκληση.
4. Ο δικαιούχος της ενίσχυσης δεν μπορεί να ενισχυθεί από άλλο Εθνικό ή Ενωσιακό Πρόγραμμα για την υλοποίηση της ίδιας πρότασης ή τμήματος αυτής.
5. Ο δικαιούχος της ενίσχυσης οφείλει να μην διακόψει την λειτουργία του και να λειτουργεί εντός της περιοχής του ΤΠ για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών ή πέντε (5) ετών για μεγάλες

επιχειρήσεις από την ημερομηνία της τελευταίας πληρωμής της πράξης. Σε αντίθετη περίπτωση επιβάλλεται επιστροφή της δημόσιας επιχορήγησης αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις.

6. Ο δικαιούχος της ενίσχυσης οφείλει να μην μεταβιβάσει για οποιοδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν από άλλα κυριότητας του φορέα και ανάλογης αξίας, που ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της επένδυσης (στις περιπτώσεις αυτές απαιτείται ενημέρωση της ΟΤΔ Αναπτυξιακή Εταιρεία Σερρών Α.Ε. Ο.Τ.Α.) για χρονικό διάστημα 3 ετών ή πέντε (5) ετών για μεγάλες επιχειρήσεις από την ημερομηνία έκδοσης της βεβαίωσης ολοκλήρωσης. Σε αντίθετη περίπτωση επιβάλλεται επιστροφή της δημόσιας επιχορήγησης αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις.
7. Σε περίπτωση χρήσης του Άρθρου 14 του Κανονισμού ΕΕ 651/2014 ισχύουν τα εξής:
  - a. Ο δικαιούχος της ενίσχυσης οφείλει να μην διακόψει την λειτουργία του και να λειτουργεί εντός της περιοχής του Τοπικού Προγράμματος για χρονικό διάστημα τριών (3) ή πέντε (5) ετών για μεγάλες επιχειρήσεις, από την ημερομηνία έκδοσης της βεβαίωσης ολοκλήρωσης. Σε αντίθετη περίπτωση επιβάλλεται **ολική** επιστροφή της δημόσιας επιχορήγησης.
  - β. Ο δικαιούχος της ενίσχυσης οφείλει να μην μεταβιβάσει για οποιοδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν από άλλα κυριότητας του φορέα και ανάλογης αξίας, που ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της επένδυσης (στις περιπτώσεις αυτές απαιτείται ενημέρωση της ΟΤΔ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΕΡΡΩΝ Α.Ε. Ο.Τ.Α.) για χρονικό διάστημα 3 ή πέντε (5) ετών για μεγάλες επιχειρήσεις από την ημερομηνία έκδοσης της βεβαίωσης ολοκλήρωσης. Σε αντίθετη περίπτωση επιβάλλεται **ολική** επιστροφή της δημόσιας επιχορήγησης
8. Σε περίπτωση **δημιουργίας θέσεων εργασίας** σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ), από τον δικαιούχο και οι οποίες επιτέλεσαν κριτήριο επιλογής της αίτησης, τότε ο δικαιούχος οφείλει να τις έχει δημιουργήσει εντός 12 μήνου από την τελική πληρωμή και να τις διατηρήσει τουλάχιστον για τρία (3) έτη ή πέντε (5) για μεγάλες επιχειρήσεις, από την δημιουργία τους.

Σε αντίθετη περίπτωση, επιβάλλεται οικονομική κύρωση σχετική με τις ελλείπουσες θέσεις απασχόλησης σε ΕΜΕ, το ύψος της οποίας καθορίζεται από τον παρακάτω τύπο:

$$\text{Οικονομική κύρωση} = \text{Επιχορήγηση X (1-a) X b}$$

Όπου:

- a = Πραγματικά δημιουργηθείσες νέες θέσεις απασχόλησης σε ΕΜΕ/ Συμβατικά δηλωθείσες νέες θέσεις απασχόλησης σε ΕΜΕ
- b = $(1,2 + (0,05 * c)) / 12$
- c = Συμβατικά δηλωθείσες νέες θέσεις απασχόλησης σε ΕΜΕ

Σε κάθε περίπτωση η οικονομική κύρωση δεν θα είναι μεγαλύτερη του 10% της Δημόσιας Δαπάνης που καταβλήθηκε.

9. Ο Δικαιούχος οφείλει να τηρεί τα **κριτήρια επιλογής, που αποτελούν μακροχρόνιες υποχρεώσεις**, για τρία (3) έτη ή πέντε (5) για μεγάλες επιχειρήσεις από την τελική του πληρωμή. Σε αντίθετη περίπτωση, αν ένα ή περισσότερα κριτήρια δεν ικανοποιούνται τότε επιστρέφεται, με την διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, ποσοστό της Δημόσιας Δαπάνης που έχει καταβληθεί, και απορρέει από τον ακόλουθο τύπο:

(α-β)/100 * γ/3 ή πέντε (5) για μεγάλες επιχειρήσεις X Δημόσια Δαπάνη

Όπου:

$$\begin{aligned}\alpha &= \text{η βαθμολογία του κριτηρίου κατά την αξιολόγηση} \\ \beta &= \text{η νέα βαθμολογία του κριτηρίου σύμφωνα με τα ευρήματα του ελέγχου και} \\ \gamma &= \text{ο αριθμός των ετών από την τελική πληρωμή}\end{aligned}$$

Ο παραπάνω τύπος εφαρμόζεται για κάθε κριτήριο επιλογής που ελέγχεται και η προς ανάκτηση Δημόσια Δαπάνη υπολογίζεται αθροιστικά.

Σε περίπτωση που η επανεξέταση των κριτηρίων έχει ως αποτέλεσμα η βαθμολογία του επενδυτικού σχεδίου να είναι μικρότερη της τιμής βάσεως αξιολόγησης για την συγκεκριμένη υποδράση, τότε επιστρέφεται κατ αναλογία το ποσοστό της Δημόσιας Δαπάνης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 71 ΚΑΝ (ΕΕ) 1303/2013.

Η προς ανάκτηση Δημόσια Δαπάνη υπολογίζεται με τον ακόλουθο τύπο:

α*ΔΔ/3 ή πέντε (5) για μεγάλες επιχειρήσεις

Όπου:

$$\alpha = \text{το έτος (1ο ή 2ο ή 3^ο ή 4ο ή 5ο) κατά το οποίο διενεργείται ο έλεγχος, μετά την τελευταία πληρωμή και ΔΔ η Δημόσια Δαπάνη που καταβλήθηκε}$$

10. Ειδικά για τις πράξεις που **αφορούν αποκλειστικά τουριστικά καταλύματα** θα πρέπει κατ' έτος μετά την τελική πληρωμή, να επιτύχουν τουλάχιστον το 20% του στόχου που τέθηκε στην αίτηση στήριξης για το αντίστοιχο έτος, σε ό,τι αφορά τον αριθμό των διανυκτερεύσεων.

Ο στόχος ελέγχεται για τρία (3) πέντε (5) για μεγάλες επιχειρήσεις έτη μετά την τελική πληρωμή. Ως έτος λογίζεται ένα πλήρες ημερολογιακό έτος, από την επομένη ημέρα της τελικής πληρωμής.

Σε περίπτωση μη επίτευξης του στόχου αυτού επιβάλλεται Δημοσιονομική Διόρθωση που απορρέει από τον τύπο :

((20%*α) - β)/100 * (Δημόσια Δαπάνη/3 πέντε (5) για μεγάλες επιχειρήσεις)

Όπου:

α = ο στόχος που τέθηκε στην αίτηση στήριξης, όσον αφορά στον ετήσιο αριθμό διανυκτερεύσεων

β = ο απόλυτος αριθμός των διανυκτερεύσεων για το έτος που γίνεται ο έλεγχος

Ο έλεγχος που διενεργείται αφορά όλα τα παρελθόντα έτη από την ημερομηνία διεξαγωγής του και όχι το τρέχον έτος. Η Δημοσιονομική Διόρθωση επιβάλλεται αθροιστικά και ανά έτος.

11. Επίσης **για τις πράξεις που αφορούν μεταποίηση** θα πρέπει κατ' έτος μετά την τελική πληρωμή, να επιτύχουν τουλάχιστον το 30% του στόχου που τέθηκε στην αίτηση στήριξης για το αντίστοιχο έτος, σε ό,τι αφορά την ποσότητα της μεταποιήσιμης πρώτης ύλης.

Ο στόχος ελέγχεται για τρία (3) ή πέντε (5) για μεγάλες επιχειρήσεις έτη μετά την τελική πληρωμή. Ως έτος λογίζεται ένα πλήρες ημερολογιακό έτος, από την επομένη ημέρα της τελικής πληρωμής.

Σε περύπτωση μη επίτευξης του στόχου αυτού επιβάλλεται Δημοσιονομική Διόρθωση που απορρέει από τον τύπο:

((30%*α) - β)/100 * (Δημόσια Δαπάνη/3 ή πέντε (5) για μεγάλες επιχειρήσεις)

Όπου:

α = ο στόχος που τέθηκε στην αίτηση στήριξης, όσον αγορά την ετήσια ποσότητα μεταποιήσιμης πρώτης ύλης

β = η ποσότητα της μεταποιήσιμης πρώτης ύλης για το έτος που γίνεται ο έλεγχος

Ο έλεγχος που διενεργείται αφορά όλα τα παρελθόντα έτη από την ημερομηνία διεξαγωγής του και όχι το τρέχον έτος. Η Δημοσιονομική Διόρθωση επιβάλλεται αθροιστικά και ανά έτος.

12. Ο δικαιούχος υποχρεούνται κάθε έτος και στα πλαίσια της διάρκειας των μακροχρονίων υποχρεώσεων του να αποστέλλει ηλεκτρονικά ή εγγράφως στην ΟΤΔ, αποδεικτικά τήρησης των μακροχρονίων υποχρεώσεών του.
13. Οι ΟΤΔ διατηρούν λεπτομερείς φακέλους με όλες τις πληροφορίες και τα δικαιολογητικά έγγραφα που απαιτούνται, οι οποίοι φυλάσσονται επί 10 έτη από την ημερομηνία ολοκλήρωσης των πράξεων.

Άρθρο 19

46

Υποχρεώσεις δικαιούχων για θέματα δημοσιότητας και ενημέρωσης

1. Σύμφωνα με τους Εκτελεστικούς Κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 808/2014 (Άρθρο 13, Παράρτημα III) και αριθ. 669/2016 (Άρθρο 1, Παράρτημα III), οι δικαιούχοι πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από το ΠΑΑ 2014-2020, είναι υποχρεωμένοι να προβούν σε ενέργειες ενημέρωσης του κοινού σχετικά με τη στήριξη που λαμβάνουν από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ). Η μη τήρηση των ελάχιστων υποχρεωτικών κανόνων ενημέρωσης επισύρει κυρώσεις από τα ευρωπαϊκά και εθνικά όργανα ελέγχου.
2. Οι κατ' ελάχιστον υποχρεώσεις των δικαιούχων του Υπομέτρου 19.2 (ιδιωτικές παρεμβάσεις) ως προς την τήρηση των κανόνων δημοσιότητας και ενημέρωσης είναι:
  - α) Για πράξεις συνολικής δημόσιας δαπάνης χαμηλότερης των 50.000 ευρώ, κυρίως άυλες ενέργειες, όπως διοργάνωση εκδηλώσεων, ημερίδων, ενεργειών επιμόρφωσης & κατάρτισης, συνεργασιών, προτείνεται η χρήση της ηλεκτρονικής εφαρμογής posters2014-2020.esfhellas.gr που έχει αναπτυχθεί από την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΥΣΕΚΤ) για όλα τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ. Στο πλαίσιο αυτό, για τις πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΠΑΑ 2014-2020, έχει αναπτυχθεί σχετικό υπόδειγμα.
  - β) Για πράξεις των οποίων η συνολική δημόσια δαπάνη είναι 50.000 – 500.000 ευρώ, απαιτείται η ανάρτηση τουλάχιστον μίας αφίσας ελάχιστου μεγέθους A3 ή πινακίδας με πληροφορίες σχετικά με την πράξη, σε σημείο εύκολα ορατό, επισημαίνοντας τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ελλάδα.
  - γ) Για πράξεις που αφορούν σε αγορά εξοπλισμού, ή υποδομές ή κατασκευαστικά έργα, των οποίων η συνολική δημόσια δαπάνη υπερβαίνει τις 500.000 ευρώ, ο δικαιούχος τοποθετεί προσωρινή πινακίδα σημαντικού μεγέθους.
  - δ) Επίσης, για περιπτώσεις έργων των οποίων η συνολική δημόσια δαπάνη υπερβαίνει τις 500.000 Ευρώ, το αργότερο εντός τριών μηνών από την ολοκλήρωση της πράξης, ο δικαιούχος τοποθετεί μόνιμη αναμνηστική πλάκα ή πινακίδα σημαντικού μεγέθους, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, όπου επισημαίνεται τουλάχιστον η περιγραφή της πράξης και η χρηματοδοτική συνδρομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ελλάδας. Το υλικό κατασκευής και ο τρόπος τοποθέτησης των μόνιμων πινακίδων θα πρέπει να εξασφαλίζουν τη μόνιμη εγκατάστασή τους. Εφόσον η επεξηγηματική πινακίδα που τοποθετείται κατά την εκτέλεση του έργου έχει μόνιμο χαρακτήρα, δεν είναι απαραίτητη η τοποθέτηση αναμνηστικής πλάκας.
  - ε) Ως προς την αναγραφή του προϋπολογισμού αναγράφεται ο συνολικός προϋπολογισμός της πράξης, όπως αναφέρεται στην απόφαση ένταξης της πράξης, με διάκριση σε Δημόσια Δαπάνη και Ιδιωτική Συμμετοχή.
  - στ) Όσον αφορά στο βασικό στόχο της πράξης προτείνεται να είναι σύντομος και να γίνεται επικοινωνιακή επεξεργασία της διατύπωσής του, ώστε να είναι κατανοητός από το ευρύ κοινό.
  - ζ) Για πράξεις, στο πλαίσιο των οποίων λειτουργεί και ιστότοπος, θα πρέπει να γίνεται σύντομη περιγραφή της πράξης και να αναφέρεται η χρηματοδοτική συνδρομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ελλάδας στην αρχική σελίδα.
  - η) Τα λογότυπα τοποθετούνται στη σελίδα του ιστοτόπου του δικαιούχου σε θέση που είναι ορατή και μέσα στο οπτικό πεδίο της ψηφιακής συσκευής που απεικονίζει.

- θ) Όταν ο δικαιούχος προβαίνει σε ενημέρωση του κοινού μέσω προωθητικού υλικού (έντυπου, ηλεκτρονικού ή οποιουδήποτε άλλου είδους προωθητικού υλικού) ή καταχωρίσεων στον τύπο, θα πρέπει να υπάρχει αναφορά στη συγχρηματοδότηση της πράξης από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ελλάδα. Το έμβλημα της Ένωσης θα πρέπει να είναι πάντα ευδιάκριτο και να βρίσκεται σε προβεβλημένη θέση. Η θέση και το μέγεθός του είναι ανάλογη της κλίμακας του υλικού ή του εγγράφου που χρησιμοποιείται. Επίσης η αναφορά στο Ταμείο χρηματοδότησης θα πρέπει να είναι ευανάγνωστη.
- ι) Όταν ο δικαιούχος προβαίνει σε ενημέρωση του κοινού μέσω τηλεοπτικών μηνυμάτων θα πρέπει να αναφέρεται το όνομα της πράξης στο κυρίως πλαίσιο του κειμένου της διαφήμισης και αυτό του ΠΑΑ 2014-2020. Επίσης θα πρέπει στο τέλος του τηλεοπτικού μηνύματος να εμφανίζονται τα λογότυπα που προβλέπονται. Επιπλέον θα πρέπει να εκφωνείται η φράση: «Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης».
- ια) Όταν ο δικαιούχος προβαίνει σε ενημέρωση του κοινού μέσω ραδιοφωνικών μηνυμάτων να αναφέρεται κατά τη διάρκεια του μηνύματος το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, το ΠΑΑ 2014-2020, το LEADER και το ΕΓΤΑΑ: η Ευρώπη επενδύει στις αγροτικές περιοχές, ενώ στο κλείσιμο του μηνύματος να εκφωνείται «Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης».
- ιβ) Οι πληροφορίες και αναφορές στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Σημαία, Ταμείο, σύνθημα, συγχρηματοδότηση καθώς και λογότυπο LEADER) πρέπει να καταλαμβάνουν νοητά τουλάχιστον το 25% της πινακίδας, ή της αναμνηστικής πλάκας, ή της αρχικής σελίδας του ιστοτόπου. Τα γραφικά πρότυπα της Σημαίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρουσιάζονται στην ιστοσελίδα:

http://europa.eu/about-eu/basic-information/symbols/flag/index_el.htm.

- ιγ) Αν διαπιστωθεί από την ΟΤΔ ή τους αρμόδιους φορείς του άρθρου 2, ότι κατά την διάρκεια της υλοποίησης της πράξης δεν τηρούνται οι εν λόγω κανόνες δημοσιότητας, εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 23.

Άρθρο 20 Γενικά Θέματα

Αναπόσπαστα μέρη της παρούσας είναι παραρτήματα I, II, III και IV.

**Ο Πρόεδρος της ΕΔΠ
& Αντιπεριφερειάρχης Π.Ε. Σερρών
Παναγιώτης Σπυρόπουλος**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I: Υποδείγματα Εντύπων που υποβάλλονται στην ΟΤΔ ΑΝΕΣΕΡ Α.Ε.

- I-1: Υπόδειγμα Αίτησης Στήριξης στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ)
- I-2: Υπόδειγμα - Συμπληρωματικά Στοιχεία της Αίτησης Στήριξης
- I-3: Υπόδειγμα - Αναλυτικού Προϋπολογισμού της Αίτησης Στήριξης
- I-4: Υπόδειγμα - Μελέτης Βιωσιμότητας της Αίτησης Στήριξης
- I-5: Υπόδειγμα Υπεύθυνης Δήλωσης Δικαιούχου
- I-6: Υπόδειγμα δήλωσης ΜΜΕ
- I-7: Υπόδειγμα Δήλωσης de minimis
- I-8: Υπόδειγμα υποβολής προσφυγής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: Πληροφοριακό Υλικό

- II-1: Οδηγός Επιλεξιμότητας - Επιλογής
- II-2: Πίνακας Τιμών Κατασκευαστικών Εργασιών LEADER 2014-2020
- II-3: Ορισμός ΜΜΕ
- II-4: Ορισμός Προβληματικής Επιχείρησης
- II-5: Προσβασιμότητα ΑΜΕΑ
- II-6: Το Τοπικό Πρόγραμμα LEADER /CLLD N. Σερρών
- II-7: RIS3 _ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
- II-8: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I της Συνθήκης ΣΛΕΕ
- II-9: ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΟ_ΚΛΑΣΕΙΣ_ΟΝΟΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ_2018
- II-10: ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ & ΚΩΔΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΚΑΔ) ΑΝΑ ΥΠΟ-ΔΡΑΣΗ (ΚΑΔ 2008)
- II-11: ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΩΔΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΚΑΔ 2008)
- II-12: Υπόδειγμα Απόφασης Ένταξης
- II-13: Υπόδειγμα Έκθεσης Αυτοψίας
- II-14: Υπόδειγμα Πίνακα Αποτελεσμάτων
- II-15: Υπόδειγμα Τελικού Πίνακα Κατάταξης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III: Υποδείγματα για την τίμηση των Κανόνων Δημοσιότητας

- III-1: Υπόδειγμα Πινακίδας
- III-2: Λογότυπα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: ΕΝΤΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΔΥΝΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ – ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ,ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΑΝΑ ΥΠΟΔΡΑΣΗ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: ΕΝΤΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΔΥΝΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ –ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ,ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΑΝΑ ΥΠΟΔΡΑΣΗ

ΔΡΑΣΗ	ΥΠΟ-ΔΡΑΣΕΙΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΚΑΘΕΣΤΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ / ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ
19.2.2 Ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας στης περιοχής	19.2.2.2	Ενίσχυση επενδύσεων στην μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα μη γεωργικό προϊόν για την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.	Κανονισμός (ΕΕ) 1305/2013, Άρθρο 17	έως 50 %	Κανονισμός (ΕΕ) 1407/2013	Φυσικά ή νομικά πρόσωπα (Μικρές / πολύ μικρές, Μεσαίες & Μεγάλες Επιχειρήσεις) καθώς και Υπό σύσταση επιχειρήσεις	Καν.(ΕΕ)1305/2013, άρθρο 17 // Καν.(ΕΕ) 1407/2013 // Ποσοστό Ενίσχυσης 50% // Δυτική Ελλάδα, Θεσσαλία, Ήπειρος, Κεντρική Μακεδονία, Ανατολική Μακεδονία-Θράκη, Ιόνια Νησιά, Πελοπόννησος, Κρήτη // 19.2_028	Η υποδράση περιλαμβάνει την ίδρυση, επέκταση ή τον εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων ΜΕΓΙΣΤΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ 200.000
19.2.3 Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας	19.2.3.1	Οριζόντια εφαρμογή μεταποίησης, εμπορίας και/ή ανάπτυξης γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα γεωργικό προϊόν με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.	Κανονισμός (ΕΕ) 1305/2013 Άρθρο 17	Έως 50%	Κανονισμός (ΕΕ) 1305/2013 παράρτημα II	Φυσικά ή νομικά πρόσωπα (Μικρές / πολύ μικρές επιχειρήσεις & Μεγάλες Επιχειρήσεις) καθώς και Υπό σύσταση επιχειρήσεις	Καν.(ΕΕ) 1305/2013, άρθρο 17 //Καν.(ΕΕ) 1305/2013, παράρτημα II // Ποσοστό Ενίσχυσης 50% // Δυτική Ελλάδα, Θεσσαλία, Ήπειρος, Κεντρική Μακεδονία, Ανατολική Μακεδονία-Θράκη, Ιόνια Νησιά, Πελοπόννησος, Κρήτη // 19.2_002	Η υποδράση περιλαμβάνει την ίδρυση, επέκταση ή τον εκσυγχρονισμό μονάδων μεταποίησης γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα γεωργικό ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 600.000
	19.2.3.3	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.	Κανονισμός (ΕΕ) 1305/2013 Άρθρο 19	Έως 70%	Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014 άρθρο 14	Φυσικά ή νομικά πρόσωπα (Μικρές & πολύ μικρές επιχειρήσεις) καθώς και Υπό σύσταση επιχειρήσεις	Καν.(ΕΕ) 1305/2013,άρ. 19//Καν.(ΕΕ) 651/2014,άρ. 14//Πο. Ενισχ. 70%//Μικρ. & πολύ μικρ. επιχ.//Κρήτη,ΑΜΘ,Κ & Μακεδ., Ήπειρος,Θεσσαλία,Δ Ελλ.,Αρκαδ.Δ. Μεγαλόπολης,Γορτ.,Τρίπ.).Μεσοσηνία(Δ. Οιχαλ.)	Η υποδράση περιλαμβάνει αρχική επένδυση (ίδρυση, επέκταση, διαφοροποίηση) ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 600.000
	19.2.3.4	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση, και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.	Κανονισμός (ΕΕ) 1305/2013 Άρθρο 19	Έως 70 %	Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014 άρθρο 14	Φυσικά ή νομικά πρόσωπα (Μικρές & πολύ μικρές επιχειρήσεις) καθώς και Υπό σύσταση επιχειρήσεις	Καν.(ΕΕ) 1305/2013,άρ. 19//Καν.(ΕΕ) 651/2014,άρ. 14//Πο. Ενισχ. 70%//Μικρ. & πολύ μικρ. επιχ.//Κρήτη,ΑΜΘ,Κ & Μακεδ., Ήπειρος,Θεσσαλία,Δ Ελλ.,Αρκαδ.Δ. Μεγαλόπολης,Γορτ.,Τρίπ.).Μεσοσηνία(Δ. Οιχαλ.)	Η υποδράση περιλαμβάνει αρχική επένδυση (ίδρυση, επέκταση, διαφοροποίηση) ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 600.000
	19.2.3.5	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.	Κανονισμός (ΕΕ) 1305/2013 Άρθρο 19	Έως 70 %	Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014 άρθρο 14	Φυσικά ή νομικά πρόσωπα (Μικρές & πολύ μικρές επιχειρήσεις) καθώς και Υπό σύσταση επιχειρήσεις	Καν.(ΕΕ) 1305/2013,άρ. 19//Καν.(ΕΕ) 651/2014,άρ. 14//Πο. Ενισχ. 70%//Μικρ. & πολύ μικρ. επιχ.//Κρήτη,ΑΜΘ,Κ & Μακεδ., Ήπειρος,Θεσσαλία,Δ Ελλ.,Αρκαδ.Δ. Μεγαλόπολης,Γορτ.,Τρίπ.).Μεσοσηνία(Δ. Οιχαλ.)	Η υποδράση περιλαμβάνει αρχική επένδυση (ίδρυση, επέκταση, διαφοροποίηση) ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 600.000
	19.2.6.2	Επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες και στην επεξεργασία, κινητοποίηση και εμπορία δασικών προϊόντων	Καν. (ΕΕ) 1305/2013 Άρθρο 21 & 26	Έως 65%	Κανονισμός (ΕΕ) 1407/2013	Φυσικά ή νομικά πρόσωπα (Μικρές / πολύ μικρές, Μεσαίες επιχειρήσεις & Μεγάλες Επιχειρήσεις) καθώς και Υπό σύσταση επιχειρήσεις	Καν.(ΕΕ) 1305/2013, άρθρα 21 & 26 // Καν.(ΕΕ) 1407/2013 // Ποσοστό Ενίσχυσης 65% // ΜΜΕ- Δυτική Ελλάδα, Θεσσαλία, Ήπειρος,Κεντρική Μακεδονία,Ανατολική Μακεδονία-Θράκη,Ιόνια Νησιά, Πελοπόννησος, Κρήτη // 19.2_034	Η υποδράση περιλαμβάνει την ίδρυση, επέκταση ή τον εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων ΜΕΓΙΣΤΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ 200.000

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης